

47.

(Μετάφρασις).

Πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸν Κ. Π. Δελιγιάννην.

ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ, τὴν 30 Δεκεμβρίου 1863 (11 Ἰανουαρίου 1864).

Ἀνεκρίνωσθε σήμερον τῷ Λόρδῳ Ῥώσσελ τὸ περιεχόμενον τοῦ ἀπὸ 19/31 Δεκεμβρίου ὑμετέρου ἐγγράφου ὡς πρὸς τὴν, μέσῳ τοῦ Κυρίου Σκάρλετ, γενομένην ὑμῖν πρότασιν περὶ ἐξουδετερώσεως τῆς Ἑλλάδος ἀπάσης.

Ὁ Λόρδος Ῥώσσελ μ' ἐβεβαίωσε ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ δὲν ἦτο νὰ πράξῃ τι ἀπαρέσκον ἡμῖν, ἀλλ' ὅτι ὑποβληθείσης αὐτῇ τῆς ιδέας ταύτης ὑπὸ τινος, ἠθέλησε νὰ μάθῃ τὴν ὑμετέραν γνώμην. Ἄμα ὅμως ἀποκρούωμεν αὐτὴν, οὔτε καὶ λόγος πλέον θὰ γίνῃ περὶ τούτου.

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

48.

(Μετάφρασις).

Πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸν Κύριον Π. Δελιγιάννην.

ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ, τὴν 30 Δεκεμβρίου 1863 (11 Ἰανουαρίου 1864.)

Διὰ τοῦ ἀπὸ 19/31 Δεκεμβρίου ὑμετέρου ἐγγράφου προσκαλοῦμαι νὰ γνωστοποιήσω ὑμῖν ἂν αἱ ἐν τῷ ὑπὸ στοιχ. Β. Πίνακι τοῦ 8 ἄρθρου τοῦ Σχεδίου τῆς Συνθήκης ὀριζόμεναι ἀποζημιώσεις θέλουσιν ἀπαξ πληρωθῇ ἐκ τοῦ δημοσίου Ταμείου, ἢ ἂν τὸ ποσὸν αὐτῶν θέλει πληρῶνισθαι ἐνιαυσίως.

Οὐδένα δισταγμὸν ἀφίνει ὡς πρὸς τοῦτο τὸ ἄρθρον 8, διότι ἐν αὐτῷ λέγεται ὅτι τὸ εἰρημένον ποσὸν ἀναβαίνει εἰς λίρας στερλίνας 3,272:12:0 κατ' ἔτος, ὅπως προκύπτει ἐκ τοῦ συνημμένου ὑπὸ στοιχ. Β. Πίνακος. »

Συμφορούμενος, ἐν τούτοις, κατὰ γράμμα πρὸς τὴν ὑμετέραν ἐπιθυμίαν, ὠφελήθη ἐκ τῆς σημερινῆς μετὰ τοῦ Λόρδου Ῥώσσελ ἐμιλίας μου περὶ τῶν συντάξεων ἵνα τῷ ἀπευθύνω ἐν παρόδῳ τὴν αὐτὴν ἐρώτησιν. Μοι ἀπεκρίθη ὅτι βεβαίως τὰ εἰρημένα ποσὰ θὰ ᾔναι πληρωτέα κατ' ἔτος.

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

49.

(Μετάφρασις.)

Πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸν Κύριον Π. Δελιγιάννην.

ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ, τὴν 31 Δεκεμβρίου 1863 (12 Ἰανουαρίου 1864).

Ἀπελθὼν ἐκοινοποίησα σήμερον τὰς ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς Συνθήκης ὑμετέρας παρατηρήσεις εἰς τοὺς Πρέσβεις τῆς Γαλλίας καὶ Ῥωσσίας. Εἰς τὸν Πρέσβην τῆς Γαλλίας ἀνηγγέλθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεώς του ἡ συναίνεσις αὐτῆς εἰς τὴν νέαν σύνταξιν τοῦ περὶ οὐδετερότητας ἄρθρου. Τὸ περὶ τούτου ἐγγράφον μοι ἀνέγνω ὁ Πρίγκηψ de La Tour. Ὁ Κ. Δρουέν δε Λουὶ δικαιολογεῖ τὴν συναίνεσιν ταύτην, λέγων ὅτι ἡ ἐξουδετερώσις, ὅπως ἐκτίθεται ἐν τῷ εἰρημένῳ ἄρθρῳ, μόνον τὰς ξένας δυνάμεις ὑποχρεοῖ. Παρατήρησα τῷ Πρίγκηπιν ὅτι οὐσιῶδες ἦτο νὰ ἐκφρασθῇ σαφῶς ἡ ἰδέα αὕτη, διότι ὅσοι ἐλαβον μέρος ἐν ταῖς διαπραγματεύσεσιν ἠθύναντο νὰ ἐννοῶσι τὸ ἄρθρον ὅπως καὶ ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις, ἀλλὰ τὸ κοινὸν ἐν Ἑλλάδι καὶ ἑπτα-

νήσῳ δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ ἐλάβῃ οὕτω. Ὁ Πρίγκηψ φρονεῖ ὅτι πρέπει ν' ἀρκεσθῶμεν εἰς τὴν σύνταξιν ταύτην. Τὸν ἐβεβαίωσα ὅτι δὲν δυνάμεθα. Τὸν εἶδον ἐκ νέου τὸ ἑσπέρας, κατόπιν συνεντεύξεως ἣν ἔσχε μετὰ τοῦ Λόρδου Ῥώσσελ, καὶ μοι εἶπεν ὅτι οὐδόλως ἐστὶν ἀδύνατον νὰ γείνη νέα τις τροποποίησις σύμφωνα πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν μας.

Ἀνεκοίνωσα τῷ Πρέσβει τῆς Γαλλίας τὰς ὑμετέρας παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς Συνθήκης, τῷ ὁμίλῳ δὲ ἐκ νέου περὶ τοῦ ἐπεξηγητικοῦ πρωτοκόλλου τῆς Συνθήκης τῆς 2/14 Νοεμβρίου. Ἀλλὰ προτιμᾷ νὰ γείνη ἐν τῷ ἄρθρῳ μνηεῖα τῆς συναινέσεως τῆς Αὐστρίας καὶ Πρωσσίας ὡς πρὸς τὸν περιορισμὸν τῆς οὐδετερότητος εἰς τὰς δύο νήσους, καὶ, εἰ δυνατόν, ὡς πρὸς τὴν ἐβεβαίωσιν ὅτι ἡ οὐδετερότης οὐδόλως παραβλάπτει τὸ δικαίωμα τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων τοῦ διοικεῖν τὰς νήσους ὅπως τὸ ἐννοεῖ καὶ τοῦ στέλλειν ἐν αὐταῖς ὅσας ἂν ᾔθελε δυνάμεις.

Ἀλλ' ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα τῆς Καθολικῆς θρησκείας, ὁ Πρέσβυς τῆς Γαλλίας εἶναι ἀκατάπειστος. Οὐδεμίαν ὡς πρὸς αὐτὰ δέχεται τροποποίησιν καὶ μὲ προτρέπει θερμῶς νὰ παραιτήσω οἰανδήποτε ὡς πρὸς τοῦτο ἀξίωσιν.

Ὁ Πρέσβυς τῆς Ῥωσσίας οὐδεμίαν τῶν ὑμετέρων παρατηρήσεων ἐπεδοκίμασε. Φρονεῖ ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐπιδιώκει μεταβολὰς ἄνευ πρακτικοῦ αποτελέσματος, ἀλλ' ἵνα φανῇ μόνον ὅτι ἐτροποποίησε τὴν Συνθήκην τῆς 2/14 Νοεμβρίου. Ἐκ τῶν τριῶν Πληρεξουσίων, αὐτὸς μόνον ἀντέτεινεν εἰς τὴν ἀπάλειψιν τοῦ ἀρθρ. 5 ὡς πρὸς τὰς 10,000 λίρας τὰς προσθετέας τῇ Βασιλικῇ χορηγίᾳ. Ἐὰν ἐξακολουθήσῃτε ἀφαιροῦντες οὕτως, εἶπε, οὐδὲν πλέον θὰ μείνῃ ἐκ τῆς Συνθήκης. Ὁ Βαρὼν Βρουνῶφ φρονεῖ ἐξ ἐναντίας ὅτι ἔπρεπε ἡ Συνθήκη νὰ ᾔηται λεπτομερεστέρα ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐνώσεως. Ἐπεθύμει τοῦλάχιστον εἰδικὸν ἄρθρον νὰ κανονίσῃ τίνες ἀρχαὶ θὰ ᾔσαν ἀρμόδιοι ν' ἀσχοληθῶσι διὰ τὰ κατόπιν περὶ ἐνώσεως μέτρα. Διότι ἡ Συνθήκη ἔθετε μὲν τῆς ἐνώσεως τὴν ἀρχήν, δὲν ὠρίζεν ὅμως πῶς αὕτη ᾔθελε πραγματοποιηθῇ. Εἶπον αὐτῷ ὅτι τοῦτο ἐγίνωσκον κάλλιστα ἐν Ἑλλάδι καὶ ἑκτανήσῳ, ὃ ἐστὶν αἱ Ἴονιοι Νῆσοι θέλουσιν ἀποστείλει εἰς τὴν ἔθνοσυνέλευσιν τοὺς Πληρεξουσίους των, ἥτις, ἐκ συμφώνου μετὰ τῆς Κυβερνήσεως, θὰ προέβαινεν εἰς τὴν συγχώνευσιν τῶν δύο χωρῶν.

Ἐπὶ τοῦ εἰς τὴν θρησκείαν ἀφορῶντος ἀρθροῦ ὁ Βαρὼν Βρουνῶφ μοι εἶπεν, ὅτι ἀφ' ἧς τὰ δικαιώματα τῆς καθολικῆς θρησκείας ἀνεφάνοντο, ὥφειλε νὰ ἐπιμενῇ ἵνα γείνη μνηεῖα καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὡς ἐπικρατούσης. Ἐπὶ τοσοῦτον δ' ὥφειλε νὰ ᾔηται προσεκτικὸς ὡς πρὸς τοῦτο, καθόσον ὁ ἴδιος ἦτο διαμαρτυρούμενος.

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

50.

(Μετάφρασις).

Πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸν Κ. Π. Δελιγιάννην.

ΕΝ ΛΟΝΔΙΝῳ, τὴν 31 Δεκεμβρίου (12 Ἰανουαρίου) 1864.

Ἐκοινοποίησα ὑμῖν, διὰ τῆς ἀπὸ 30 Δεκεμβρίου ἐκθέσεώς μου, τὰς ἀντιρρήσεις τῆς Αὐστριακῆς Κυβερνήσεως κατὰ τῶν τροποποιήσεων, αἱ αἱ τρεῖς Δυνάμεις προτίθενται νὰ ἐπιφέρωσιν ἐπὶ τῶν διατάξεων τῆς Συνθήκης τῆς 2/14 Νοεμβρίου. Ὡς πρὸς τὴν οὐδετερότητα συναινέει ἵνα ἡ διάταξις περὶ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως, ἣν θὰ ᾔηται ἐπιτετραμμένον τῇ Ἑλληνικῇ Κυβερνήσει νὰ μεταχειρίζηται ἐν ταῖς νήσοις ἀπαλειφθῇ ἐκ τῆς νέας Συνθήκης· ἀλλὰ σφοδρῶς ἀνθίσταται εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς οὐδετερότητος εἰς μόνας τὰς νήσους τῆς Κερκύρας καὶ τῶν Παξῶν, διότι ὁ περιορισμὸς οὗτος θὰ ἀπειλεί ρητὴν παράβασιν τῶν διατάξεων τῆς Συνθήκης τῆς 2/14 Νοεμβρίου. Ἡ Αὐστριακὴ Κυβέρνησις θεωρεῖ ὅτι ἂν αἱ τρεῖς Δυνάμεις συμφωλῶσιν τὸν περιορισμὸν τοῦτον ἐν τῇ μετὰ τῆς Ἑλλάδος Συνθήκῃ αὐτῶν, θὰ παρεβιάζον τὰς ἀπέναντι τῆς Αὐστρίας καὶ Πρωσσίας ὑποχρεώσεις των, ἡ δὲ διαγωγή των ὡς πρὸς αὐτὰς θὰ ᾔη ἀδικαιολόγητος. Ἡ Αὐστριακὴ Κυβέρνησις προτιμᾷ ἵσως νὰ συναινέσῃ ῥητῶς εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦτον μᾶλλον, ἢ νὰ τὸν ἴδῃ γινόμενον δεκτὸν, ἐναντίον τῶν δι-

καιωμάτων, ἅπερ τῇ χορηγεῖ ἡ Συνθήκη τῆς 2/14 Νοεμβρίου, καὶ μεθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἀντίστασιν. Οἱ πληρεξούσιοι τῶν τριῶν Δυνάμεων προέτειναν, ἵνα κατορθωθῇ συνεννόησις τις, νὰ γείνη μνεία ἐν τῷ ἄρθρῳ τῆς Συνθήκης ὅτι ὁ περιορισμὸς οὗτος γίνεται τῇ συναινέσει τῶν δύο ἄλλων Δυνάμεων, περιμένουσι δ' ὡς πρὸς τοῦτο ἀπάντησιν ἐκ Βιέννης καὶ Βερολίνου.

Ἡ ἀντίπραξις τοῦ Ἀνακτοβουλίου Βιέννης κατὰ τῆς τροποποιήσεως τῶν περὶ ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας διατάξεων εἶναι πολὺ σπουδαιότερα. Ἀποφασισμένον εἶναι νὰ διατηρήσῃ τὰ πλεονεκτήματα ἅτινα ἡ Συνθήκη τῆς 2/14 Νοεμβρίου ἐχορήγησε τῇ ἐταιρίᾳ τοῦ Λόυδ καὶ ἐξαιτεῖται ἵνα αἱ Δυνάμεις ὑπογράψωσι Πρωτόκολλον, δηλοῦν τὰς ἐπιφυλάξεις τῆς Αὐστρίας, ἡ νὰ προστεθῇ τοῦλάχιστον εἰς τὸ περὶ ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας ἄρθρον παράγραφος ἀσφαλίζουσα εἰς τὰς ὑπαρχούσας Συνθήκας ἅπασαν αὐτῶν τὴν ἰσχύϊν μέχρι οὗ διὰ νέων ἀντικατασταθῶσι.

Τοιαύτης οὔσης τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων καλὸν εἰδεώρησα νὰ λάβω συνέντευξιν μετὰ τοῦ Κόμητος Ἀππονύ.

Μετ' ἐξηγήσεις τινὰς ἃς ἐδώκαμεν ἀλλήλοις περὶ τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, ὡς ἀνωτέρω, εἶπον τῷ Κ. Πρεσβευτῇ τῆς Αὐστρίας ὅτι γινώσκων πόσον σπουδαῖον εἰσιῶρει ἡ Αὐλή του νὰ διατηρήτῃ μετὰ τὴν ἐκκένωσιν τῶν Νήσων τὰ πλεονεκτήματα, ὧν ἡ ἐταιρία τοῦ Λόυδ μέχρι τοῦδε ἀπῆλauen ἐν αὐταῖς, ἐφρόνουσι ὅτι ἡ δύναμις ἴσως νὰ καταλήξωμεν εἰς συνεννόησιν τινα μετὰ τῆς Αὐστριακῆς Κυβερνήσεως ὡς πρὸς τὴν Συνθήκην, προβαίνοντες τὸ ἐφ' ἡμῖν εἰς τινὰς ὑπὲρ τοῦ Λόυδ παραχωρήσεις, ἐξαιτούμενοι δὲ ὡς ἀνταλλαγὴν νὰ παραιτηθῇ ἡ Αὐστρία τῶν περὶ οὐδετερότητος ἀπαιτήσεών της. Προσέθηκα δὲ αὐτῷ ὅτι ἐζήτησα ὡς πρὸς τοῦτο τὴν ὑμετέραν γνώμην καὶ ὅτι μοι ἀπηντήσατε ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἦν εὐδιάθετος νὰ φανῇ ἐλευθέριος εἰς τὴν ἐταιρίαν τοῦ Λόυδ, ἀλλ' ὅτι οὐδὲν θετικὸν ἡδύνασθε εἶναι νὰ μοι εἴπητε πρὶν ἢ συνεννοηθῆτε μετὰ τῶν ὑμετέρων συναδέλφων. Συμπεραίνων εἶπον ὅτι ἐὰν ἡ Αὐστριακὴ Κυβέρνησις ἠσπάζετο τὴν ὑπ' ἐμοῦ ἐκφρασθεῖσαν ἰδέαν, τὸ καλλίτερον θὰ ἦτο νὰ δώσῃ ὁδὴγίαν τῷ Βαρῶνι Τέστα ἵνα διαπραγματευθῇ καὶ συνομολογήσῃ ἐν Αθήναις τὴν περὶ τούτου συμφωνίαν. Ὁ Κόμης Ἀππονύ ἀπήντησεν ὅτι δὲν πιστεύει νὰ ὑποχωρήσῃ ἡ Κυβερνήσις του ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς οὐδετερότητος, ἵνα οὕτως ἐξασφαλίσῃ ἴθιεν τὰ τοῦ Λόυδ πρινόμια, διότι ἡ Συνθήκη τῆς 2/14 Νοεμβρίου ἐξασφάλισεν ἤδη αὐτά. Ὁ Κόμης Ἀππονύ ἐπέμενε ὡς πρὸς τοῦτο, διὸ καὶ εἶπον αὐτῷ ὅτι ἡ δύναμις ἴσως ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν περὶ οὐδετερότητος διάταξιν δι' ἐτέρας ἀπαγορευούσας τὴν εἰς χεῖρας ξένης Δυνάμεως μεταβίβασιν ὁλοκλήρου ἢ μέρους τῆς νήσου Κερκύρας καὶ τῶν παραρτημάτων αὐτῆς, εἴτε δι' ἐκουσίας παραχωρήσεως, εἴτε διὰ βίας καταλήψεως. Ὁ Πρέσβυς τῆς Αὐστρίας φρονεῖ ὅτι ἡ Κυβερνήσις του δὲν θὰ συναινέσῃ εἰς τοιαύτην τροποποίησιν· ἦτον ὁμως ἔτοιμος νὰ μεταδώσῃ τὴν ἰδέαν μου εἰς Βιέννην καὶ μετὰ παρεκάλει νὰ ἐκθέσω αὐτὴν ἐγγράφως· ἀλλ' ἠρνήθη ἐὺσχήμως ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὕτω θὰ μετεβάλλετο ὁ χαρακτήρ τῆς κοινοποιήσεώς μου, ἥτις μόνον ἐσχόπει νὰ διευκολύνῃ ἀπ' εὐθείας τινα διαπραγματεύσιν μεταξὺ τῶν Κυβερνήσεων τῆς Βιέννης καὶ τῶν Ἀθηνῶν, ἐὰν ἡ πρώτη εἴχῃ πρὸς τοῦτο διάθεσιν. Ὁ Κόμης Ἀππονύ ἐπέμεινε κατ' ἐπανάληψιν νὰ τῷ ἀπευθύνω ἰδ' αὐτὴν ἐπιστολήν, προφασιζόμενος ὅτι δὲν ἡδύνατο νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἰδέαν μου ἐπίσης σαφῶς ὡς ἐγώ, ἀλλὰ καὶ ἐκ δευτέρου ἀπήντητα δι' ὑπεκφυγῆς.

Ἠμιλῆσα χθὲς τῷ Λόρδῳ Ῥώσσελ ὅτι ἐσχόπουν νὰ ἐπισκεφθῶ τὸν Κόμητα Ἀππονύ, καὶ ἐζήτησα ἵνα ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ Αὐστρία συναινέσει νὰ παραιτηθῇ τῶν περὶ οὐδετερότητος ἀξιώσεών της, νὰ συναινέσῃ καὶ ἡ Ἀγγλία. Ὁ Λόρδος Ῥώσσελ ἀπεκρίθη, ὅτι ἂν δὲν ἐπέμενε ἡ Αὐστρία, τὸ καὶ αὐτὸν, οὐδὲν ἐξίτη.

Αἱ περὶ ἐρχόμεναι ἐν τῇ ἐκθέσει μου ταύτῃ πληροφορίες χρησιμεύουσι ὡς ἀπάντησις εἰς τὴν ὑποβληθεῖσάν μοι ἐρώτησιν ὡς πρὸς τὰ πλεονεκτήματα ἅπερ ἡ Αὐστριακὴ Κυβέρνησις ἐπεθύμει νὰ τῇ χορηγηθῶσιν ὑπὲρ τοῦ Λόυδ. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ζητεῖ νὰ ἐξασφαλισθῶσιν ἐν τῷ μέλλοντι τὰ πλεονεκτήματα ὧν μέχρι τοῦδε ἀπολαύει ὡς πρὸς τὸ μεταξὺ τῶν Ἰονίων λιμένων ἐμπόριον καθὼς καὶ ὡς πρὸς τὸ ἐμπόριον μεταξὺ τῶν λιμένων τούτων καὶ τῶν Ἑλληνικῶν. Δι' ἡσυχυρίζεται ἀληθῶς ὅτι ἡ Συνθήκη τῆς 2/14 Νοεμβρίου ἐγγυᾶται αὐτῇ τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα, ἀλλ' ἀμφίβολον ἀποβαίνει ἐὰν αἱ ἄλλαι Δυνάμεις ἐννόησαν νὰ δώσωσιν εἰς τὸ περὶ ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας ἄρθρον τὴν ἐννοίαν ἐφ' ἣς τὸ Ἀνακτοβούλιον Βιέννης στηρίζει τὰς ἀξιώσεις του, εἰ καὶ τὸ καίμενον τῆς Συνθήκης δίδει δυστυχῶς ἀφορμὴν εἰς τοιαύτην ἐμπνεσίαν. Ἐν τῷ εἰρημένῳ ἄρθρῳ ὑψηρπᾶσθη, οὕτως εἰπεῖν, τὸ δικαίωμα τῆς Αὐστριακῆς Κυβερνήσεως ἀποβαίνει προβληματικόν, καὶ θὰ προτιμῆσθαι ἴσως νὰ τὸ ἐξασφαλίσῃ ἀκριβέστερον δι' ἰδίας συμβάσεως μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸν Κ. Π. Δελιγιάννην.

ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ, τὴν 9/21 Ἰανουαρίου 1864.

Οὐδὲν νεώτερον ἔχω ν' ἀναγγείλω ὑμῖν διὰ τοῦ Ταχυδρομείου τούτου. Ὁ Λόρδος Ῥώσσελ μὲ προσεκάλεσε νὰ μεταβῶ αὐριον παρ' αὐτῷ, ἐπειδὴ δὲ ὁ ταχυδρόμος τῶν Ἀθηνῶν ἀναχωρεῖ σήμερον δὲν θὰ δυνήθω πρὸ τοῦ προσεχοῦς ταχυδρομείου νὰ ἐκθέσω ὑμῖν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἡμετέρας συνεντεύξεως.

Θὰ ὠφελήθω ἐκ τῆς περιστάσεως ταύτης ἵνα ἐπανειλημμένως ζητήσω νὰ κοινοποιηθῇ τῇ Ἑλληνικῇ Κυβερνήσει τὸ σχέδιον τῆς κατεδαφίσεως τῶν ὀχυρωμάτων Κερκύρας. Τὸ σχέδιον τοῦτο πρέπει νὰ ᾖ σήμερον τετελεσμένον, ἐπειδὴ ὁ συνταγματάρχης Wynne, ὅστις εἶχε προσκληθῇ ἐνταῦθα ἵνα συμμετάσχη τῆς προπαρασκευῆς αὐτοῦ, ἀνεχώρησεν ἤδη ἐπιστρέφων εἰς Κέρκυραν. Διεύθυνται δὲ νὰ ποιῇσιν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν του ἅμα τῇ ἐκείσε ἀφίξει του πρὸς συμπλήρωσιν τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργων τῆς κατεδαφίσεως, ἀλλὰ νὰ μὴ ἀρχίσῃ αὐτὴν τὴν κατεδάφισιν πρὶν ἢ ἀναφέρει εἰς τὴν Κυβέρνησιν του. Ὁ συνταγματάρχης Wynne φρονεῖ ὅτι αἱ προπαρασκευαὶ αὗται θέλουσιν ἀποπερατωθῇ περὶ τὴν 8/20 Φεβρουαρίου.

Εὐχαριστῶ ὑμῖν ἐπὶ ταῖς πληροφορίες ἃς εὐπρεστήθητε νὰ μοι δώσητε διὰ τοῦ ἐμπιστευτικοῦ ἐγγράφου τῆς 26 Δεκεμβρίου. (α)

Δὲν πρόκειται νὰ κατεδαφισθῶσι μόνον τὰ ὀχυρώματα τοῦ Βίδου, ἔξεναντίας, ἀν' ἐπιμείνωσι φρονούντες ὡς σήμερον, καὶ τὸ φρούριον Ἀβραάμ δὲν θὰ μείνῃ ἀθικτον. Ἡ ἑτέρα εἰδήσις χρήζει ἐπιβεβαιώσεως. Ἀπεφασίσθη τῶνδ' ἐνὶ νὰ περιορισθῇ ἡ οὐδετερότης εἰς μόναι· τὰς νήσους τῆς Κυρκύρας καὶ τῶν Παξῶν, ἀλλὰ δὲν ὑπονοεῖται ὅτι ἐν τῇ ἀφορᾷ μόνον τὰς ξένας Δυνάμεις.

Μοι συνιστᾶται νὰ ἴλθω εἰς στενὰς σχέσεις μετὰ τοῦ Πρίγκιπος de La Tour d'Auvergne καὶ νὰ ἐπικαλεσθῶ ὡσαύτως τὴν ὑποστήριξιν τῶν Πρέσβων τῆς Ῥωσσίας καὶ Πρωσσίας. Γινώσκете ἐκ τῶν ἐκθέσεών μου ὅτι ἐνῆργησα, ἅμα ἀφαικόμενος εἰς Λονδίον, σύμφωνα πρὸς τὰς ὑμετέρας συστάσεις. Μετὰ τοῦ Πρίγκιπος de La Tour d'Auvergne ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ ἀνωτέρου καθήκοντος ᾗν τοσοῦτον μάλλον εὐχερὴς καὶ εὐχάριστος, ὅσον ὁ Κ. Πρέσβυς τῆς Γαλλίας αἰέποτε ἐδείχθη εὐμενέστατος πρὸς ἐμὲ, σπεύδων αὐτὸς πρῶτος νὰ μοι προσφέρῃ τὴν συνδρομὴν του.

ἔσχον συνδιαλέξεις καὶ μετὰ τοῦ Πρεσβέως τῆς Πρωσίας περὶ τοῦ ἰονίου ζητήματος, συνεπεῖα δὲ τῆς ὑμετέρας ἀπὸ 6/18 Δεκεμβρίου διαταγῆς, ἐθεώρησα καθικόν μου νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν συνδρομὴν αὐτοῦ ἐντονώτερον. Μοι ἐφάνη ὅτι, οὕτω πράττων, ἀν' δὲν ἐπετύγχανον ἄλλο, θὰ ἐδίδον τοῦλάχιστον τῷ Κόμητι Bernstorff δείγμα τῶν πρὸς τὴν αὐτὴν αὐτοῦ διαθέσεων τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Ὅθιν ἐπισκεψάμενος αὐτὸν τῷ εἶπον ὅτι διατάγην νὰ ἐπικαλεσθῶ ἐπίσημως τὴν μεσιτείαν αὐτοῦ πρὸς ἐξομαλισμὸν τῶν δυσχερειῶν ἃς παρουσιάζεν ἡ διάπραξις Συνθήκης εὐερέστου. Ὁ Κ. Πρέσβυς τῇ Πρωσίᾳ ἀσμενος ἐδέξατο τὴν ἀνακοίνωσιν ταύτην εἰπὼν μοι ὅτι, ὡς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν αὐτοῦ, τὸ μόνον ζήτημα ἐφ' οὗ ἐπέμενεν ᾗν ἡ διατήρησις τῶν δικαιωμάτων ἃπερ προέκυπτον ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 3 τῆς Συνθήκης τῆς 2/14 Νοεμβρίου ὡς πρὸς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν.

Ἐγνωστοποίησα ἤδη ὑμῖν ὅτι ἡ Αὐστριακὴ Κυβέρνησις εἶχεν ἀπόφασιν νὰ ἐπιφυλάξῃ ἑαυτῇ διὰ πρωτοκόλλου εἰδικοῦ τὰ πλεονεκτήματα ἃπερ ἡ εἰρημένη Συνθήκη τῇ ἐχορήγει. Εἶδον ἐν μέρος τοῦ σχεδίου τοῦ πρωτοκόλλου τούτου, ἡ δὲ μόνη παραχώρησις ᾗν ἡ Αὐλὴ τῆς Βιέννης κηρύττεται ἐτοιμὴ νὰ παραδεχθῇ εἶναι νὰ διατηρηθῶσι τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα, μέχρι τῆς διαπραξέως νέας μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Ἑλλάδος Συνθήκης πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν μετὰ τῶν ἰονίων νήσων συμβάσεων αὐτῆς. Ἐν τῷ σχεδίῳ τοῦ πρωτοκόλλου τούτου ἡ Πρωσσικὴ Κυβέρνησις προσέθηκε παράγραφον δι' ἧς ἐπιφυλάττει ἑαυτῇ τὰ ἐκ τῆς μετὰ τῶν ἰονίων νήσων Συνθήκης τῆς δικαιώματα. Παρατήρησα τῷ Κόμητι Bernstorff ὅτι οὐδὲν πρακτικὸν συμμέτρον ἔχει ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἡ Κυβέρνησις του, διὸ ἀνωρελῆς ἦσαν αἱ ἐπιφυλάξεις αὗται, καὶ τὸν παρακάλεσα ν' ἀναφέρῃ περὶ τούτου εἰς τὴν Αὐλὴν του. Ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ ὁ Κόμης de Bernstorff, μοι εἶπεν ὅτι ἡ Αὐλὴ του θὰ ἐδέξατο τὰς προτάσεις τῆς Βρετανικῆς Κυβερνήσεως ἀν' αἱ τροποποιήσεις τῆς Συνθήκης τῆς 2/14 Νοεμβρίου δὲν

εἶναι πολυπλοθεῖς καὶ γίνωσιν ὅσον ἔνεστι μετ' εὐλαθείας πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν τῶν ὑπογραψασῶν τὴν Συνθήκην Δυνάμεων.

Διὰ τῶν ἀλλεπαλλήλων ἐκθέσεων μιν ἔθετα ὑμᾶς εἰς στάσιν νὰ κρίντε πῶς διαῖκεται ὁ Πρέσβυς τῆς Ῥωσίας· οὐδεμίαν πρωτοβουλίαν λαμβάνει ὑπὲρ ἡμῶν, ἐν γένει ὅμως ὁράσεις πρότασις τις εὐνοϊκὴ προτείνεται ὑπὸ τινος τῶν δύο ἄλλων Δυνάμεων, δὲν τὴν ἀποκρούει.

Ἀλλ' ἐνῷ ἐπιδιώκω νὰ ἐπωφεληθῶ ἐκ τῶν συμπαθειῶν τῶν Πρέσβων τῶν μεγάλων Δυνάμεων, οὐδόλως λησμονῶ ὅτι ὁ κύριος μοχλὸς τοῦ ζητήματος ἐστὶν ἡ Ἀγγλία, καὶ ὅτι εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Λόρδου Παλμερσῶνος καὶ Λόρδου Ῥώσσελ νὰ θεραπεύσωσιν ἐν μέρει τὸ ἐπαχθὲς τῆς Συνθήκης τῆς 2/14 Νοεμβρίου, ὀφείλομεν ἰδίως τὰς παραχωρήσεις ἃς μέλλομεν ν' ἀποκτίσωμεν.

X. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

52

Πρὸς τὸν Κύριον Χαρίλαον Τρικούπην, εἰς Λονδίνον.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, τὴν 16/28 Ἰανουαρίου 1864.

Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν, 12/24 Ἰανουαρίου, ἐλάθομεν τὰς διὰ τοῦ καθυστερήσαντος Γαλλικοῦ ἀτμοπλοίου τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος σταλείσας ἀναφορὰς ὑμῶν.

Αἱ δὲ αὐτῶν διδόμεναι πληροφορίες ἐνίσχυσαν ἤδη εἰς τρόπον θετικώτερον τὰς ὁποίας εἶχομεν ἐλπίδας, περὶ οὐσιωδῶν τροποποιήσεων τῶν ἐπαχθῶν ὅρων τῆς Συνθήκης τῆς 2/14 Νοεμβρίου. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἡ ὀρθὴ κρίσις τῶν Μεγάλων Δυνάμεων καί, ἰδίως, αἱ πρὸς τὴν Ἑλλάδα τοσοῦτον εὐμενεῖς διαθέσεις τῶν τριῶν Εὐεργετῶν, ἤθελον μεγάλως συντείνει εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν σπουδαίων λόγων καὶ παρατηρήσεων ἃς ὑπέβαλομεν αὐταῖς.

Συμπερινέετε, βεβαίως, μὲ ὁποῖαν ἀνυπομονησίαν τὸ κοινόν, ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν Ἑπτανήσῳ, ἀνέμενε τὴν ἀφίξιν τοῦ τελευταίου γαλλικοῦ Ἀτμοπλοίου. Ἡ Κυβέρνησις ἐθώρησεν, ἐπομένως, ἀναγκάζον νὰ δώσῃ δημοσίως νύξιν τινα περὶ τῶν εὐαρέστων εἰδήσεων, ἃς δι' αὐτοῦ ἐλάθομεν διὰ καὶ κατὰ τὴν συνεδρίσιν τῆς 13/25 Ἰανουαρίου ἔδωκα εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν τινὰς περὶ τῆς προόδου τῶν διαπραγματεύσεων πληροφορίες, αἵτινες εὐερέστησαν οὐ μικρὸν καὶ καθυσύχυσαν ἐπαισθητῶς τὰ πνεύματα.

Σὰς διαβιβάξω ὧδε ἀντίγραφον τῆς ἀγορεύσεώς μου ταύτης.

Σήμερον ἐλάθομεν καὶ τὰς τοῦ γαλλικοῦ τῆς τρεχούσης ἐβδομάδος ἀναφορὰς ὑμῶν.

Βεβαίως, τὸ μέτρον τοῦ νὰ καθιερωθῶσι διὰ εἰδικοῦ πρωτοκόλλου αἱ εἰς τινὰς διατάξεις τῆς Συνθήκης τῆς 2/14 Νοεμβρίου ἀποφασισθεῖσαι ὑπὸ τῶν τριῶν Εὐεργετῶν Δυνάμεων τροποποιήσεις ἐστὶ τὸ τακτικώτερον καὶ τὸ καταλληλότερον. Ἀλλ' ἂν ἀπαρέσκη τοσοῦτον εἰς τὴν Αὐστρίαν, ὥστε νὰ ἐπιμείνῃ αὕτη προτιμῶσα τὸ ἕτερον μέτρον, ἥτοι τὸ νὰ μνημονευθῇ ἐν τῇ μετὰ τῶν τριῶν Δυνάμεων καὶ τῆς Ἑλλάδος Συνθήκῃ ὅτι αἱ τροπολογίαι ἀπεφασίσθησαν τῇ προηγουμένῃ συναινέσει τῆς Αὐστρίας καὶ Πρωσσίας, δι' ἡμᾶς τὸ πρᾶγμα δὲν φαίνεται ἀδιάφορον, καὶ ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐπιμείνῃτε ὅσον ἔνεστι εἰς τὴν διὰ εἰδικοῦ πρωτοκόλλου ἐξήγησιν· τότε δὲ μόνον νὰ μὴ ἀντιστῇτε περαιτέρω, ἀλλὰ ν' ἀρκεσθῇτε νὰ γενῇ ἐν τῷ σχεδίῳ ἡ μνεία περὶ ἧς ὁ λόγος ἀνωτέρω, ὅταν ἀπολύτως ἐπιμείνῃ εἰς τοῦτο ἡ Αὐστρία. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἡ μνεία αὕτη πρέπει νὰ ἐπιμείνῃτε εἰς τὸ νὰ καταχωρισθῇ σαφῶς ἐν τῷ σχεδίῳ.

Ὡς καὶ ἐν ταῖς ὀδηγίαις ὑμῶν καὶ ἐν τοῖς κατόπιν σταλείσιν ὑμῖν ἐγγράφοις σὰς ὑπεδείξαμεν, ἡ οὐδετερότης τῶν Ἰονίων Νήσων, οὐ μόνον περιττὴ ὄλως καθίστατο, ἀλλὰ καὶ προσβλητικὴ ἐφαίνετο πρὸς τὴν Ἑθνικὴν ἡμῶν ἀξιοπρέπειαν, καὶ τὴν ἔνωσιν τῶν Ἰονίων νήσων καθίστα ἀδύνατον, καὶ ὄλως πρωτοφανὲς ἐπαρουσιάζετο καὶ καθιερούτο ἐν τῇ Συνθήκῃ τῆς 2/14 Νοεμβρίου. Τοιαύτην λοιπὸν οὐδετερότητα ἦν ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ δεχθῶμεν. Ἀλλ' ἂν αἱ Δυνάμεις θεωροῦσαι ἐκυτὰς κατὰ τοῦτο δεσμευμέναις ἔνθα τῆς Συνθήκης τῆς 2/14 Νοεμβρίου, δὲν δύνανται νὰ ἐξαλείψωσιν ἐντελῶς τὸν ὅρον τοῦτον ἐν τῇ νῆα μετ' ἡμῶν συνθήκῃ, — μολοντί ἡ ἱστορία παρουσιάζει ἀπείρους περιστάσεις καθ' ἃς ὅροι συνθηκῶν προσφάτων ἐτροποποιήθησαν μετ' οὐ πολὺ οὐσιωδῶς καὶ ἀντενάρπυσαν διὰ νέων συνθηκῶν, — δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν τὸν ὑπ' αὐτῶν προτεινόμενον ὅρον τοῦ νὰ περιορισθῇ ἡ οὐδετερότης εἰς μόνας τὰς νήσους τῆς Κερκύρας καὶ τῶν Παξῶν, καὶ ἀπέμνηται μόνον τῶν ξένων Δυνάμεων, μενούσης πάντῃ ἐλευθέρως τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ νὰ διαθέτῃ ἐν

αὐταῖς τὰς στρατιωτικὰς δυνάμεις τῆς ὥς ἤθελε τὰς διαθέτει καὶ εἰς ὅποιονδήποτε ἄλλο μέρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου. Ἡ ἐκ μέρους ἡμῶν παραχώρησις αὕτη ἐστὶν οὐσιωδὲς καὶ τὴν κάμνομεν δὲ καὶ διότι ἐκτιμῶμεν τὰς πρὸς ἡμᾶς εὐνοϊκὰς διαθέσεις τῶν Εὐεργετιδῶν δυνάμεων, τὰς ὁποίας θέλομεν ν' ἀπαλλάξωμεν τῆς δυσχερείας εἰς ἣν αὐταὶ εὐρίσκονται ἕνεκα τοῦ ζητήματος τούτου, καὶ ἵνα μὴ περιτείνωμεν περισσώτερον τὴν λύσιν ζητήματος ὅπερ τοσούτον ἐνδιαφέρει τὴν ἐδραίωσιν τῆς νέας τῶν πραγμάτων καταστάσεως ἐν Ἑλλάδι.

Ἀλλ' ἵνα ἡ περιορισμένη αὕτη οὐδετερότης ἀποβῇ ἀνεκτὴ καὶ κατασταθῇ παραδεκτὴ, πρέπει νὰ σαφηνισθῇ ἀρκούντως ὅτι ἀφορᾷ μόνον τὰς ξένας δυνάμεις καὶ δὲν ἐπιδίδωμι εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν περιορισμοὺς οἱ οὐκ ὀρίζονται ἐν τῇ Συνθήκῃ τῆς 2/14 Νοεμβρίου. Ἡ ἐν τῇ νέᾳ Συνθήκῃ ἀποσιώπησις τῶν τοιούτων περιορισμῶν, δὲν ἀρκεῖ ἵνα καταστήσῃ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τὰ δικαιώματα ἀναμφισβήτητα, μενούσης ἐντελῶς ἀμεταβλήτου κατὰ τοῦτο τῆς Συνθήκης τῆς 2/14 Νοεμβρίου, ἥτις, ἐν πάσῃ περιπτώσει, δύναται νὰ χρησιμεύσῃ, εἰς τὸν θέλοντα ν' ἀμφισβητήσῃ αὐτὰ ἐν τῷ μέλλοντι, ὡς ἑρμηνεία τῆς μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν τριῶν δυνάμεων Συνθήκης.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι οὐδαμοῦ, ἐν τοῖς περὶ διεθνέας δικαίου συγγράμμασιν ἅτινα διετρέξαμεν, ἀπηντήσαμεν ὅτι ἡ οὐδετερότης Κράτους τινος, ἢ ἐνὸς μέρους τοῦ Κράτους τούτου περιορίζει τὴν Κυβέρνησιν αὐτοῦ ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν στρατιωτικῶν ἢ ναυτικῶν δυνάμεων τὰς ὁποίας δύναται νὰ μεταχειρισθῇ ἐν αὐτῷ. Ἄν λοιπὸν δὲν ὑπῆρχεν ἡ Συνθήκη τῆς 2/14 Νοεμβρίου, δὲν ἠθέλομεν ἴσως διττάσει νὰ παραδεχθῶμεν τὴν διὰ γενικῶν ἐκφράσεων οὐδετερότητα τῆς Κερκύρας καὶ τῶν Παξῶν· ἀλλ' ἀπέναντι τῆς Συνθήκης ταύτης, καθίσταται ἀναπόφευκτος ἐξήγησις τις διδομένη διὰ τρόπου ἐπισήμου. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Κόμης Ρώσελ οἷς εἶπεν ὅτι, οὕτω διαγραφομένης τῆς οὐδετερότητος ἐν τῇ νέᾳ Συνθήκῃ, δὲν περιορίζεται ποσῶς ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις εἰς τὴν κίνησιν τῶν στρατευμάτων καὶ τῶν ναυτικῶν δυνάμεων τῆς, ἂν δυσκολεύονται αἱ δυνάμεις νὰ δώσωσι τὴν τοιαύτην ἐξήγησιν ἐν τῷ σώματι τῆς Συνθήκης, ἃς τὴν δώσωσι τοῦλάχιστον, εἴτε διὰ χωριστοῦ πρωτοκόλλου, εἴτε καὶ δι' ἐγγράφου τινὸς πρὸς ἡμᾶς διακοινώσεως. Ἄν δὲ καὶ ὡς πρὸς τοῦτο εὕρωσι δυσκολίας, δύνανται, φρονούμεν, νὰ παραδεχθῶσιν ἕτερόν τι μέτρον, καθ' ἡμᾶς, καταλληλότερον. Ἐν τῇ διασκέψει ἥτις θέλει λάβει χώραν μεταξὺ ὑμῶν καὶ τῶν πληρεξουσίων τῶν τριῶν δυνάμεων πρὸς συζήτησιν τοῦ νέου σχεδίου, νὰ ζητήσῃτε ὑμεῖς νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως καὶ τῆς διασκέψεως, ὅτι ἐννοεῖται ὅτι ἡ οὐδετερότης ἰσχύει μόνον ἀπέναντι τῶν ξένων δυνάμεων καὶ ὅτι δὲν συνεπάγεται οἰονδήποτε περιορισμὸν ὡς πρὸς τὰ μίσα τῆς διοικήσεως ἢ τὰς στρατιωτικὰς δυνάμεις, ἃς δύναται ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις νὰ μεταχειρίζεται ἐν ἀνάγκῃ εἰς τὰς ῥηθείας νήσους. Τὸ μέσον τοῦτο θεωροῦμεν ἡμεῖς καταλληλότερον· προσπαθήσατε ἐπομένως νὰ γενῇ δεκτὸν ἐν ἀποτυχίᾳ σαφεστέρων καὶ ἐπισημοτέρων διασαφήσεων, καθότι ὅπωςδήποτε μία ἐξήγησις τοῦ ὅρου τῆς οὐδετερότητος ἐστὶν ἀναπόφευκτος πρὸς ἀποφυγὴν περιπλοκῶν εἰς τὸ μέλλον.

Ἡ πρότασις τῆς Αὐστρίας τοῦ νὰ καταχωρισθῇ ἐν τῇ νέᾳ Συνθήκῃ ὅτι αἱ μέχρι τοῦδε μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν Ἰονίων ἰσχύουσαι συμφωνίαι περὶ ναυτιλίας καὶ τῶν προνομίων τοῦ Lloyd, θέλουσιν ἐξακολουθεῖ ἰσχύεσθαι καὶ μετὰ τὴν ἑνωσιν, μετριοῦ συναφθῇ νέα περὶ τούτων συνθήκη μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς Ἑλλάδος, ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν διαιώνισιν τῶν ἀνωτέρω συμφωνιῶν καὶ δεσμεύει ἐντελῶς τὴν Ἑλλάδα εἰς τὰς πρὸς σύμβασιν νέας συνθήκης διαπραγματεύσεις τῆς, καθότι ἀρκεῖ εἰς τὴν Αὐστρίαν τὸ νὰ μὴ θελήσῃ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἐλάχιστην τροποποίησιν ἢ νὰ μὴ δεχθῇ τὸν ἐλάχιστον νεωτερισμὸν ἵνα καταστήσῃ ἀνέφικτον νέαν συνθήκην καὶ καθιερώσῃ τὰς παλαιὰς εἰς τὸ ἐπάπειρον. Εἶναι καλὸν λοιπὸν νὰ ἐμμένητε εἰς τὸ νὰ μείνῃ ἐντελῶς κατὰ μέρος τὸ τοιοῦτον δηλαδὴ νὰ μὴ καταχωρισθῇ ἐν τῇ Συνθήκῃ. Τότε μόνον δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν τὴν τοιαύτην πρότασιν, ὁπόταν ῥητῶς ὀρίσθῃ ἐν τῇ Συνθήκῃ ὅτι αἱ μέχρι τοῦδε ἰσχύουσαι μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Ἰονίων νήτων συνθήκαι περὶ ναυτιλίας κλπ. θέλουσιν ἐξακολουθεῖ ἰσχύεσθαι καὶ μετὰ τὴν ἑνωσιν ἐπὶ τρεῖς ἢ ἑξὶ μῆνας ἢ καὶ ἐν ἑτοῖς, ἐντὸς τῆς ὁποίας προθεσμίας ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Αὐστρία, δύνανται νὰ συνεννοηθῶσιν ὅπως συνάψωσι νέαν συνθήκην. Ἡ ἐκ μέρους ἡμῶν παραχώρησις αὕτη ἐστὶ τοσούτον μάλλον σπουδαία καθόσον, ὡς καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ γινώσκετε, ἡ προθεσμία τῶν μεταξὺ τοῦ Ἰονικοῦ κράτους καὶ τῆς Αὐστρίας συνθηκῶν ἔληξεν ἤδη.

Δύνασθε, ἐν τούτοις, νὰ διαβεβαιώσῃτε προφορικῶς καὶ αὖτις τὸν Κύριον Πρέσβυν τῆς Αὐστρίας, ὅτι ἂν ἡ Κυβέρνησις τοῦ φανῇ, κατὰ τὰς λοιπὰς τροποποιήσεις τῶν ὅρων τῆς συνθήκης τῆς 2/14 Νοεμβρίου, ἦττον δύσκολος, θέλει εὕρει τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν εὐκὺλον εἰς τὸ νὰ συνεννοηθῇ μετ' αὐτῆς ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῶν πλεονεκτημάτων τοῦ Lloyd.

Περὶ τοῦ 4 ἄρθρου τοῦ σχεδίου δὲν ἔχομεν ἤδη τί νὰ σᾶς προσθέσωμεν· ἂν δὲν κατορθωθῇ ν' ἀφαιρεθῇ ἐντελῶς, ἃς συνταχθῇ ὅπως εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ φαίνεται ὅτι ἐν Ἑλλάδι ἡ λατρεῖα τῶν ξένων θρησκευμάτων δὲν ἐξακολουθεῖ νὰ ᾖ ἀσφαλὲς ἀνευ συνθηκῶν.

Μετ' εὐχαριστήσεως ἐγνώμεν ὅτι ὁ Κόμης Ῥώσσελ παρεδέχθη εὐμενῶς τὰς ἐπὶ τῶν ἀρθρ. 5 καὶ 7 περὶ συντάξεων καὶ μισθῶν παρατηρήσεις ἡμῶν.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸ ἀντικείμενον τῆς κατεδάφισεως τῶν φρουρίων, ἐπειδὴ τοῦτο ἀφίθη ἐντελῶς εἰς τὴν διακρίσιν τῆς Ἀγγλίας, ἀναμένομεν μετὰ πεποιθήσεως ὅτι θέλει αὕτη τὴν ἐνεργήσῃ εἰς τρόπον ὥστε οὔτε ἡ ἐθνικὴ τῆς Ἑλλάδος ἀξιοπρέπεια νὰ προσβληθῇ, οὔτε ἡ φιλιτιμία τῶν ἀδελφῶν Ἑπανησίων νὰ ἐγγιχθῇ οὐσιωδῶς, οὔτε ζημία μεγάλη νὰ ἐπέλθῃ· ἡ δὲ πεποίθησις ἡμῶν αὕτη ἐρείδεται οὐχὶ μόνον ἐπὶ τῶν εὐνοϊκῶν πρὸς τὴν Ἑλλάδα διαθέσεων τῆς Ἀγγλίας, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν λόγων αὐτῶν τοῦ Λόρδου Ῥώσσελ εἰπόντος ὅτι, οὔτε τὴν κατεδάφισιν τῶν ἐν Κερκύρα φρουρίων, οὔτε τὴν οὐδετερότητα θεωρεῖ ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ὡς ἀναγκαίαν εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν εἰρήνην.

‘Ο Ὑπουργός,
Π. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

53.

(Μετάφρασις.)

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ.

Πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸν Κύριον Π. Δελιγιάννην.

ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ, τὴν 15/27 Ἰανουαρίου 1864.

Ἀπόρρητον. Οἱ πληρεξούσιοι τῶν πέντε Δυνάμεων ὑπέγραψαν, τὴν δευτέραν, πρωτόκολλον δι' οὗ παραδέχονται τὸν περιορισμὸν τῆς οὐδετερότητος εἰς τὴν Κέρκυραν καὶ τοὺς Παξοὺς καὶ τὴν παράλειψιν τοῦ περὶ ἐνόπλου δυνάμεως περιορισμοῦ.

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

54.

Πρὸς τὸν Κύριον Χ. Τρικούπην, εἰς Λονδίνον.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, τὴν 24 Ἰανουαρίου (5 Φεβρουαρ.) 1864.

Χθὲς μόνον ἐλάβομεν τὸ ἀπὸ 15/27 Ἰανουαρίου κρυπτογραφικὸν ὑμῶν τηλεγράφημα.

Ἡ βραδύτης αὕτη προήλθεν ἐκ τῆς πρὸ μικροῦ διακοπείσης τηλεγραφικῆς μεταξὺ Καλλιπόλεως, Χίου καὶ Σύρου συγκοινωνίας.

Ἐκ τούτου ἐπιβεβαιώθη ὅτι ἤδη εὐχαρίστως εἴχομεν μάθει ἐκ τηλεγραφήματος, ληφθέντος πρὸ μιᾶς ἑβδομάδος ὑπὸ τοῦ Κυρίου Σκάρλετ, ὅτι δηλαδὴ διὰ πρωτοκόλλου τῶν Πληρεξουσίων τῶν πέντε Μεγάλων Δυνάμεων περιωρίσθη ἡ οὐδετερότης εἰς μόνον τὴν Κέρκυραν καὶ τοὺς Παξοὺς, καὶ ἀπερασίσθη νὰ μὴ ὀρισθῇ ἐν τῇ μεταξὺ τῶν τριῶν Εὐεργετιδῶν Δυνάμεων καὶ τῆς Ἑλλάδος Συνθήκῃ περιορισμὸς τις ὡς πρὸς τὰς στρατιωτικὰς καὶ ναυτικὰς δυνάμεις ἃς ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δύναται, κατὰ τὰς περιστάσεις, νὰ μεταχειρισθῇ εἰς τὰς ῥηθείσας δύο νήσους.

Ἐπιθυμητὸν εἶναι, ὡς παρετηρήσαμεν ἤδη, νὰ σαφηνισθῇ τὸ μέρος τοῦτο εὐκρινέστερον δι' ἰδίου πρωτοκόλλου, ἢ τοῦλάχιστον νὰ καταχωρισθῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῶν συσκέψεων ὑμῶν καὶ τῶν Πληρεξουσίων τῶν τριῶν Δυνάμεων, ὅτι ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἐξουδετέρωσις αὕτη δὲν θέλει ἀφορᾷ εἰμὴ τὰς ξένας δυνάμεις, ἢ ὅτι δὲν συνεπάγεται οὐδένα περιορισμὸν ὡς πρὸς τὴν διοικητικὴν ἐνέργειαν τῆς Κυβερνήσεως, ἢ ὡς πρὸς τὴν κίνησιν τῶν δυνάμεων τῆς, καθ' ἃ σὺς ὑπεδείξαμεν ἐν ταῖς τελευταίαις ἀπὸ 16/28 Ἰανουαρίου ὁδηγίαις.

Οὐδόλως ἀμφισβάλλομεν ὅτι θέλετε καταβάλλει πρὸς τοῦτο πᾶσαν ἐφικτὴν προσπάθειαν, καὶ ἐλπίζομεν ὅτι ἐπὶ τέλους αἱ δυνάμεις θέλουσι συναινέσει εἰς ἀξίωσιν τοσοῦτον εὐλογον καὶ δικαίαν.

Μέχρι τῆς σήμερον δὲν ἀφίχθη ἐτι τὸ Γαλλικὸν ἀτμόπλοιον ὅπερ ἀπὸ χθὲς περιμένομεν· στερούμεθα ἐπομένως τῶν ἀναφορῶν ἃς δι' αὐτοῦ ἐβδαίως μᾶς ἐπέμψατε.

‘Ο Ὑπουργός,
Π. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

55.

(Μετάφρασις.)

Πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸν Κύριον Π. Δελιγιάννην.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, τὴν 10/22 Ἰανουαρίου 1864.

Ὁ Λόρδος Ῥώσσελ μοι ἐγνωστοποίησεν, ἐν τῇ σημερινῇ μετ' αὐτοῦ συνδιαλέξει μου, ὅτι οἱ Πληρεξούσιοι τῶν πέντε Μεγάλων Δυνάμεων θὰ συνέλθωσι τὴν προσεχῆ δευτέραν ἵνα συνεννοηθῶσι περὶ τῶν παρχωρήσεων αἱ ἡδύνατο νὰ κάμωσιν ὡς πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Ἐὰν συμφωνήσωσι, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συνδιασκέψεως θὰ ἀναγραφῇ ἐν πρωτοκόλλῳ. Μετὰ τὴν ὑπογραφήν αὐτοῦ θέλουσι μόνον δυνηθῇ οἱ πληρεξούσιοι τῶν τριῶν Αὐλῶν νὰ μοι κοινοποιήσωσι τὸ σχέδιον νῆς Συνθήκης.

Ὁ περιορισμὸς τῆς οὐδετερότητος εἰς τὰς νήσους τῆς Κερκύρας καὶ τῶν Παξῶν κατέστησεν ἀναγκαῖον τὸ πρωτόκολλον τοῦτο, κατὰ τὴν γνώμην τῶν Αὐλῶν Αὐστρίας καὶ Πρωσσίας· ὅθεν ἐθεώρησα καθήκόν μου νὰ ἐνεργήσω νὰ γείνη ὡσαύτως ἐν αὐτῇ μυνία ὅτι κατὰ κοινὴν συνεννόησιν τῶν πέντε Αὐλῶν ἡ περὶ περιορισμοῦ τῶν ἐν ταῖς νήσοις Ἑλληνικῶν δυνάμεων διάταξις τοῦ ἄρθρου δευτέρου τῆς Συνθήκης τῆς 2/14 Νοεμβρίου δὲν θέλει συμπεριληφθῇ ἐν τῇ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῶν τριῶν Δυνάμεων Συνθήκῃ. Τὸ πρῶτον, εὗρισκον πολλὰς ὡς πρὸς τοῦτο ἀντιρρήσεις. Ὁ Λόρδος Ῥώσσελ εἶπεν ὅτι ὀφείλομεν ν' ἀρκεθώμεν εἰς τὴν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Συνθήκῃ παράλειψιν τῆς εἰρημένης διατάξεως, καὶ νὰ μὴ ζητῶμεν νὰ γείνη μυνία ὅτι ἡ παράλειψις αὕτη ἐγένετο ἐκ προμελέτης, ἀλλ' εὗρον αὐτὸν σήμερον κλίνοντα μᾶλλον νὰ παραδεχθῇ τὴν ἡμετέραν ἀπαίτησιν.

Αἱ ἐγερθεῖσαι ὑπὸ τῆς Αὐστρίας δυσκολίαι ὡς πρὸς τὸ περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας ἄρθρον πολλὰ παρέσχον πράγματα τοῖς πληρεξουσίοις τῶν τριῶν Δυνάμεων. ἔσχον τὴν τιμὴν ν' ἀνακοινώσω ὑμῖν διὰ τῶν παρελθόντων ταχυδρόμων ὅτι ἡ Αὐστριακὴ Αὐλὴ ἀξιοῖ νὰ διατηρήσῃ ἐν τῷ μέλλοντι ὑπὲρ τοῦ Λόυδ τὰ πλεονεκτήματα ὧν σήμερον ἀπολαύει. Ὡς μόνον ὅρον συναινέι ν' ἀποδεχθῇ τὸν ἑξῆς· ἡ ἐνίστασα τῶν πραγμάτων κατὰστασις νὰ διαρκέσῃ μεχρὶ τοῦ αἱ Αὐλαὶ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας συνομολογήσωσι νέαν Συνθήκην.

Ὁ Λόρδος Ῥώσσελ ἀντεπρότεινε νὰ μὴ διαρκέσῃ ἡ σημερινὴ κατὰστασις πέραν τῶν πέντε ἐτῶν κατὰ μέγιστον ὅρον· ἀλλὰ κρίνων ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Κόμητος Ἀππονύ ἐκδηλουμένων διαθέσεων, θεωρῶ βεβαίαν τὴν ἀπόρριψιν τοῦ συμβιβαστικοῦ αὐτοῦ ὅρου ὑπὸ τῆς Αὐστριακῆς Κυβερνήσεως. Τότε δὲ ἡ ἡμετέρα θέσις ἔσται δυσχερὴς ἕνεκα τῶν ὑπὸ τῆς Συνθήκης τῆς 2/14 Νοεμβρίου ἐπιβεβλημένων ταῖς τριῶν Δυνάμεσι ὑποχρεώσεων.

Συνωμίλησα μετὰ τοῦ Λόρδου Ῥώσσελ καὶ περὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων, ἰδίως δὲ περὶ τῆς τῶν ὑπαλλήλων ἀποζημιώσεως, καὶ ἐξέφρασα τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ Βρετανικὴ Κυβέρνησις θ' ἀνεδέχετο τὴν δαπάνην ταύτην. Πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἰδέας ταύτης ἀνέφερον πολλὰ ἐπιχειρήματα ἅπερ περιττὸν ἤθελεν εἶναι ν' ἀπαριθμήσω ἐνταῦθα. Ὁ Λόρδος Ῥώσσελ οὐδὲν ἠθέλησε νὰ μοι ὑποσχεθῇ· θὰ ἐπανέλθω ὁμοίως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, οὐ μόνον παρ' αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ παρὰ τισιν ἄλλοις ὑπουργοῖς.

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

56.

(Μετάφρασις.)

Πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸν Κ. Π. Δελιγιάννην.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, τὴν 10/22 Ἰανουαρίου 1864.

Ἰπέμνησα σήμερον τῷ Λόρδῳ Ῥώσσελ τὴν ὑποβληθεῖσαν αὐτῷ ὑπ' ἐμοῦ αἴτησιν ὡς πρὸς τὰ σχέδια τῶν ἐν Κερκύρᾳ κατεδαφίσεων, ὑπαινιτόμενος δὲ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Συνταγματάρχου Wynne, ἐξ ἧς συνήγαγον ὅτι αὐτὰ ἦσαν βεβαίως ἑτοιμα, ἐζήτησα νὰ μοι κοινοποιηθῶσι. Ὁ Λόρδος Ῥώσσελ ἐδυσχέρανεν ἐπὶ τούτῳ, μετὰ τινὰ δὲ δισταγμὸν μοι εἶπεν ὅτι δὲν ἡδύνατο νὰ κοινοποιήτῃ τῇ Ἑλληνικῇ Κυβερνήσει τὰ ρηθέντα σχέδια,

διότι ἄλλως θὰ ὑπερρέου τὴν Ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν νὰ μὴ τροποποιήσῃ αὐτὰ, ἐνῶ ὁ Συνταγματάρχης Wyndham διατάχθῃ νὰ προβῇ εἰς νέας ἐρεῖνας ὡς πρὸς ἐν μέρος τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τῶν ἐν τῇ πόλει προμαχώνων. Ὁ Λόρδος Ῥώσσελ ἠλπίζε καὶ ἐπεθύμει νὰ μὴ ἐκταθῇ, μετὰ τὰς νέας ἐρεῖνας, τὸ ἔργον τῆς καταδαφίσεως, ἥτις κατὰ τὸ σήμερινόν σχέδιον περιλαμβάνει τὸ νησιδίον τοῦ Βίδου καὶ τὸ προύριον Ἀβραάμ. Δὲν ἠδύνατο οὐχ' ἦττον νὰ δεσμεύσῃ τὴν Βρετανικὴν Κυβέρνησιν.

Παρέστηκα τῷ Λόρδῳ Ῥώσσελ ὅτι ἀδύνατον ἦν νὰ δοθῇ εἰς τὴν καταδαφίαν πλείονα ἐκτασις, ἀφοῦ τὸ ἀνωτέρω σχέδιον ἐγένετο τοῖς πᾶσι γνωστόν. Τὸν παρεκάλεσα νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν καὶ μοι κοινοποιήσῃ αὐτὸ ὅ,τι τάχιστα. Ἐν πᾶσι περιπτώσει, εἶπον αὐτῷ, ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις οὐδόλως δύναται νὰ προβῇ εἰς καταδαφίσεις πρὶν ἢ γείνῃ ἡμῖν ἡ ἀνωτέρω κοινοποίησις ἀφοῦ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις τὴν ἐζήτησε.

X. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

57.

(Μετάφρασις.)

Πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸν Κ. Π. Δελιγιάννην

ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ, τὴν 15/27 Ἰανουαρίου 1864.

Οἱ πληρεξούσιοι τῶν πέντε Μεγάλων Δυνάμεων συνῆλθον προχθὲς ἐν συμβουλίῳ, ἐν τῷ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείῳ, καὶ ὑπέγραψαν πρωτόκολλον ἐμφανὸν τὴν συναίνεσιν αὐτῶν ὡς πρὸς τὸν περιορισμὸν τῆς οὐδετερότητος εἰς τὰς νήσους τῆς Κερκύρας καὶ τῶν Παξῶν καὶ τὴν παράλειψιν, ἐν τῇ μετὰ τῶν τριῶν Δυνάμεων καὶ τῆς Ἑλλάδος Συνθήκῃ, τῆς περιορίζουσας τὰς ἐν ταῖς νήσοις Ἑλληνικὰς δυνάμεις διατάξεως. Τὸ πρωτόκολλον περιέχει ὡσαύτως σημείωσιν τοῦ ἐν τῇ Συνθήκῃ ταύτῃ καταχωρισθησομένου περὶ τῆς οὐδετερότητος ἄρθρου.

Δὲν ἔχω τὸ καίμενον τοῦ πρωτοκόλλου τούτου, ὅπερ μοι ἀνεγνώσθη ἀπορρήτως παρὰ τοῦ Πρίσβεως τῆς Γαλλίας, λέγοντος ὅτι εἶναι εὐχαριστημένοι ἐκ τῆς συντάξεως αὐτοῦ. Κατ' αὐτόν, ἡ σύνταξις αὕτη ἐκφράζει σαφῶς τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ οὐδετερότης μόνον τὰς ξένας δυνάμεις ὑποχρεοῖ, ἀφοῦ μόνον περὶ τῶν πλεονεκτημάτων αὐτῆς γίνεται ὡς πρὸς ἡμᾶς λόγος. Ἐὰν δ' ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων ὑποχρεοῦται νὰ διατηρήσῃ τὴν εἰρημένην οὐδετερότητα, τοῦτο σημαίνει ὅτι ὀφείλει νὰ καταστήσῃ αὐτὴν σεβαστὴν ἐκ μέρους τῶν ξένων Δυνάμεων.

Ἡ Αὐλὴ τῆς Αὐστρίας δὲν ἠθέλησε ν' ἀποδεχθῇ, ὡς πρὸς τὰ κεκτημένα ὑπὸ τοῦ ξένου ἐμπορίου καὶ τῆς ξένης ναυτιλίας προνόμια, τὴν συμβιβαστικὴν πρότασιν τοῦ Λόρδου Ῥώσσελ περὶ τῆς πενταετοῦς αὐτῶν παρατάσεως, φοβοῦμαι δὲ μὴ διὰ τῶν δυνάμεων οὐδὲν κατορθώσωμεν παρ' αὐτῇ ὡς πρὸς τοῦτο.

Σήμερον τὸ πρῶν ἐξαπέστειλα ὑμῖν ταλεγράφημα ἀναγγέλλον τὴν ὑπογραφὴν τοῦ πρωτοκόλλου. Ἐν αὐτῷ προσέθηκα τὴν λέξιν « ἀπορρήτον » διότι τὸ ἐν λόγῳ πρωτόκολλον δὲν ἐκοινολογήθῃ, μοι ἀνεκοινώθη δὲ ὑπὸ τὸν ῥητὸν τῆς ἐχεμυθίας ὅρον.

X. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

58.

(Μετάφρασις.)

Πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸν Κύριον Π. Δελιγιάννην.

ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ, τὴν 15/27 Ἰανουαρίου 1864.

Προσεκλήθην ὑπὸ τοῦ Λόρδου Ῥώσσελ νὰ μεταβῶ αὔριον, τὴν 4 μετὰ μεσημβρίαν, εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείον, ἐνθα θέλω εὑρεῖ συνηγμένους τοὺς Πληρεξουσίους τῶν τριῶν Δυνάμεων οἵτινες θέλουσι μοι κοινοποιήσῃ τὸ σχέδιον τῆς Συνθήκης.

Τὸ ταχυδρομεῖον ἀναχωρεῖ αὐριον, ἀλλὰ θὰ ᾔηται κεκλεισμένον πρὶν ἢ ἐπιστρίψω ἐκ τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ὥστε μόνον διὰ τοῦ ὁκτιῶ ἡμέρας μετὰ τὴν αὐριον ἀναχωροῦντος ταχυδρόμου θέλω δυνῆθαι ν' ἀποστείλω ὑμῖν τὸ σχέδιον τῆς Συνθήκης ἐξαιτούμενος καὶ τὰς ὑμετέρας ὁδηγίας.

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

59.

(Μετάφρασις.)

Πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ἰπουργὸν Κ. Π. Δελιγιάννην.

ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ, τὴν 16/28 Ἰανουαρίου 1864.

Μόλις ἐπιστρέψας ἐκ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ἰπουργείου, ὠφελοῦμαι ἐκ τῶν ὀλίγων στιγμῶν αἰτίνες μοι μένουσι πρὶν ἢ κλείσῃ τὸ ταχυδρομεῖον ἵνα διαβιβάσω ὑμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ Λόρδου Ῥώσσελ ἐγχειρισθέντα μοι τέσσαρα ἔγγραφα, ἅτοι·

α.) Τὸ Σχέδιον τῆς Συνθήκης·

β.) Τὸ σχέδιον τῆς μετὰ τῆς Ἀγγλίας Συμβάσεως·

γ.) Τὸ ὑπὸ στοιχ. Α. Πρωτόκολλον τοῦ κατὰ τὴν 13/25 Ἰανουαρίου γενομένου ἐν τῷ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ἰπουργείῳ Συμβουλίου.

δ.) Τὸ ὑπὸ στοιχ. Β. Πρωτόκολλον τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου.

Ὁ χρόνος μοι ὑπολείπεται ὅπως εἰσέλθω εἰς λεπτομερείας. Ἀναμένω ἀνυπομόνως τὰς ὑμετέρας ὁδηγίας. Ὁ Λόρδος Ῥώσσελ ἀποστέλλει σήμερον εἰς Ἀθήνας ὑπάλληλον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ἰπουργείου ἵνα κομίσῃ τῷ Κυρίῳ Σιάρλεττ τὸ Σχέδιον τῆς Συνθήκης καὶ δώσῃ αὐτῷ τὰς ἀναγκαίας διασαφείς.

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

60.

(Μετάφρασις.)

ΣΧΕΔΙΟΝ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

Τὴν 25 Ἰανουαρίου 1864 (ν.)

Προοίμιον.

Ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης ἡ Βασίλισσα τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ τῆς Ἰρλανδίας ἐδήλωσεν εἰς τὴν Βουλὴν τῆς Ἡνωμένης Πολιτείας τῶν Ἰονίων Νήσων, ὅτι, ὅπως ἐνώση τὰς νήσους μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ᾗν πρόθυμος, ἐὰν ἐξέφραζεν τοιαύτην εὐχὴν ἡ Ἰόνιος Βουλὴ, νὰ ἐγκαταλίπῃ τὴν προστασίαν τῶν νήσων τούτων, ἣτις εἶχεν ἀνατιθῆ εἰς τὴν Αὐτῆς Μεγαλειότητα διὰ τῆς ἐν Παρισίοις τῇ 5 Νοεμβρίου 1815 (ν) μεταξὺ τῶν Αὐτῶν τῆς Μεγάλης Βρετανίας, τῆς Αὐστρίας, τῆς Πρωσίας καὶ τῆς Ῥωσίας συνομολογηθείσης συνθήκης. Τῆς εὐχῆς ταύτης ἐκδηλωθείσης διὰ ψηφίσματος τῆς βουλῆς, παμψηφεὶ ἐκδοθέντος τῇ 7/19 Ὀκτωβρίου 1863, ἡ Αὐτῆς Βρετανικῆς Μεγαλειότης συνήνεσε, διὰ τοῦ ἀρθροῦ 1 τῆς Συνθήκης τῆς συνομολογηθείσης τῇ 14 Νοεμβρίου 1863 μεταξὺ τῶν Αὐτῶν Μεγαλειότητων τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας, τοῦ Αὐτοκράτορος τῶν Γάλλων, τοῦ Βασιλέως τῆς Πρωσίας καὶ τοῦ Αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ῥωσιῶν νὰ παραιτήσῃ τὴν προστασίαν ταύτην ὑπὸ τινος ὅρου ἐν τῇ μνηθείσῃ Συνθήκῃ διαλαμβανομένους.

Αἱ δὲ Αὐτῶν Μεγαλειότητες, ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας, ὁ Αὐτοκράτωρ τῶν Γάλλων, ὁ Βασιλεὺς τῆς Πρωσίας καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ πασῶν τῶν Ῥωσιῶν, συνήνεσαν, διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀρθροῦ καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς

δρους, νὰ παραδεχθῶσι τὴν παραίτησιν ταύτην, καὶ νὰ ἀναγνωρίσωσιν, μετὰ τῆς Αὐτῆς Βρεττανικῆς Μεγαλειότητος, τὴν μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ἐνωσιν τῶν εἰρημένων νήσων.

Δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 5 τῆς ἐν Λονδίῳ τῇ 13 Ἰουλίου 1863 ὑπογραφείσης Συνθήκης, συνεφωνήθη πρὸς τοῦτοις ὁμοφώνως μεταξὺ τῆς Αὐτῆς Βρεττανικῆς Μεγαλειότητος καὶ τῶν Αὐτῶν Μεγαλειότητων τοῦ Αὐτοκράτορος τῶν Γάλλων καὶ τοῦ Αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν, ὅτι αἱ Ἰόνιοι νῆσοι, ὅταν ἡ μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ἐνωσίς των τελεσθῇ, ὡς προσέδε τὸ ἀρθρον 4 τῆς αὐτῆς Συνθήκης, θέλουσι συμπεριληφθῇ ἐν τῇ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος συνομολογηθείσῃ ἐγγυήτει ὑπὸ τῶν Αὐλῶν τῆς Μεγάλης Βρετανίας, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ῥωσσίας διὰ τῆς ἐν Λονδίῳ τῇ 7 Μαΐου 1832 ὑπογραφείσης συνθήκης.

Ἐπομένως, σύμφωνα πρὸς τοὺς ὅρους τῆς Συνθήκης τῆς 1/13 Ἰουλίου 1863 καὶ πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ ἀρθροῦ 5 τῆς Συνθήκης τῆς 2/14 Νοεμβρίου, δι' οὗ αἱ Αὐλαὶ τῆς Μεγάλης Βρετανίας, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ῥωσσίας, ὡς δυνάμεις ἐγγυήτριαι ὑπὲρ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ἐπιφυλάξαντο νὰ συνάψωσι συνθήκην μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ὡς πρὸς τὰς συμφωνίας, αἱ ἡ ἐνωσίς των Ἰονίων νήσων μετὰ τῆς Ἑλλάδος, δύναται νὰ καταστήσῃ ἀναγκαίαι, αἱ ῥηθείσαι Αὐτῶν Μεγαλειότητες ἀπεφάσισαν νὰ προβῶσιν εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀνωτέρω μνημονευθεισῶν διατάξεων.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων σγκατετέθη εἰς τὴν διάπραξιν τῆς Συνθήκης ταύτης, αἱ ῥηθείσαι Αὐτῶν Μεγαλειότητες διώρισαν πληρεξουσίους Αὐτῶν, ἦτοι

Ἄρθρον 1.

Ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης ἡ Βασίλισσα τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ τῆς ἱρλανδίας, ἐπιθυμοῦσα νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν εὐχὴν. ἢ ἡ Βουλὴ τῆς Ἡνωμένης Πολιτείας τῶν Ἰονίων Νήσων ἐξέφρασεν ὑπὲρ τῆς μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἐνώσεως των, συνήνεσιν, ὑπὸ τοὺς παρακατιὸν διαλαμβανομένους ὅρους, νὰ παραίτησιν τὴν προστασίαν τῶν νήσων τῆς Κερκύρας, Κεφαλληνίας, Ζακύνθου, Λευκάδος, Ἰθάκης, Κυθήρων Παξῶν μετὰ τῶν παραρημάτων αὐτῶν, αἵτινες διὰ τῆς ἐν Παρίσι τοῖς 5 Νοεμβρίου 1815 ὑπογραφείσης συνθήκης ὑπὸ τῶν πληρεξουσίων τῆς Μεγάλης Βρετανίας, τῆς Αὐστρίας, τῆς Πρωσσίας καὶ τῆς Ῥωσσίας, συνέστησαν ἐν καὶ μόνον ἐλευθέρῳ Κράτει ὑπὸ τὸ ὄνομα α Ἡνωμένη Πολιτεία τῶν Ἰονίων Νήσων » τεθὲν ὑπὸ τὴν ἄμεσον καὶ ἀποκλειστικὴν προστασίαν τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ τῆς ἱρλανδίας, τῶν κληρονόμων καὶ διαδόχων Αὐτοῦ.

Ἐπομένως, ἡ Αὐτῆς Βρεττανικῆς Μεγαλειότης, ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Αὐτοκράτωρ τῶν Γάλλων, καὶ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Αὐτοκράτωρ πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν, ὡς ὑπογράψαντες τὴν Συνθήκην τῆς 7 Μαΐου 1832 ἀναγνωρίζουσι τὴν ἐνωσιν ταύτην, καὶ διακηρύττουσιν ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν διαγραφομένων ὑπὸ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μεταξὺ τῶν Αὐλῶν τῆς Μεγάλης Βρετανίας, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ῥωσσίας ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Ἰ. Π. Πύλης ἀφ' ἑτέρου διαπραχθείσης συμβάσεως τῇ 21 Ἰουλίου 1832, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν Ἰονίων Νήσων, ἀποτελεῖται ἐν Κράτει Μοναρχικόν, ἀνεξάρτητον καὶ Συναγματικόν, ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως Γεωργίου καὶ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Αὐλῶν.

Ἄρθρον 2.

Αἱ Αὐλαὶ τῆς Γαλλίας, τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ τῆς Ῥωσσίας, ὡς δυνάμεις ἐγγυήτριαι ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, διακηρύττουσι, τῇ συναινέσει τῶν Αὐλῶν τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Πρωσσίας ὅτι αἱ νῆσοι τῆς Κερκύρας καὶ τῶν Παξῶν, ὡς καὶ τὰ σὺν αὐταῖς, μετὰ τὴν ἐνωσιν αὐτῶν μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, θέλουσιν ἀπολαύει τῶν πλεονεκτημάτων διηνεκοῦς οὐδετερότητας.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων ὑποχρεοῦται, τὸ καθ' ἑαυτὸν, νὰ τηρήσῃ τὴν οὐδετερότητα ταύτην.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ἐνωσίς των Ἰονίων νήσων μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος οὐδεμίαν θέλει ἐπιφέρει μεταβολὴν εἰς τὰ πλεονεκτήματα τὰ παρχωρηθέντα εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν τῶν ἀλλοδαπῶν, δυνάμει Συνθηκῶν καὶ Συμβάσεων συναφθεισῶν ὑπὸ ξένων δυνάμεων μετὰ τῆς Αὐτῆς Βρεττανικῆς Μεγαλειότητος, ὡς Προστάτιδος τῶν Ἰονίων νήσων. Πᾶσαι αἱ ἐκ τῶν εἰρημένων συναλλαγῶν, ὡς καὶ ἐκ κανονισμῶν συνδεδεμένων πρὸς αὐτάς καὶ σήμερον ἐν ἰσχύϊ, πηγάζουσαι ὑποχρεώσεις διατηρηθῶσιν καὶ ἀκριβῶς ἐφαρμοσθῶσιν ὡς καὶ μέχρι τοῦδε.

Ἐπομένως ῥητῶς συνομολογεῖται ὅτι τὰ πλοῖα καὶ τὸ ἐμπόριον τῶν ἀλλοδαπῶν ἐν τοῖς Ἰονίοις λιμένειν, ὡς καὶ ἡ μεταξὺ τῶν Ἰονίων λιμένων καὶ τῶν τῆς Ἑλλάδος νηυστολία, θέλουσι τυγχάνει τῆς αὐτῆς μεταχειρίσεως καὶ ἔσονται ἐν τῇ αὐτῇ μοίρᾳ ὡς καὶ πρὸ τῆς ἐνώσεως τῶν Ἰονίων Νήσων μετὰ τῆς Ἑλλάδος, καὶ τοῦτο μέχρι τῆς διαπράξεως νέων Συνθηκῶν, ἢ Συμβάσεων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ κανονισθῶσι μεταξὺ τῶν

ἐνδιαφερομένων μερῶν τὰ περὶ ἐμπορίας, ναυτιλίας καὶ τῆς τακτικῆς ὑπηρεσίας τῶν ταχυδρομικῶν συγκοινωνιῶν ζητήματα.

Ἄρθρον 4.

Ἡ μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ἔνωσις τῆς Ἡνωμένης Πολιτείας τῶν Ἰονίων Νήσων οὐδαμῶς ἀκυρώσει τὰς ὑπὸ τῆς ὑπαρχούσης νομοθεσίας τῶν νήσων καθιερωμένας ἀρχάς τῆς ἐλευθερίας τῆς λατρείας καὶ τῆς ἀνεξιθρησκείας· ἐπομένως τὰ καθιερωθέντα θρησκευτικὰ δικαιώματα καὶ προνόμια ὑπὸ τοῦ Α' καὶ Β' κεφαλαίου τοῦ Συνταγματικοῦ Χάρτου τῆς Ἡνωμένης Πολιτείας τῶν Ἰονίων νήσων, καὶ ἰδίως ἡ ἀναγνώρισις τῆς ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ὡς Ἐκκλησίας ἐπικρατούσης ἐν ταῖς νήσοις, ἡ ἀπόλυτος ἐλευθερία τῆς λατρείας ἡ χορηγούμενη εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Κράτους τῆς Προστάτιδος Δυνάμεως, καὶ ἡ πλήρης ἀνεξιθρησκεία ἡ πρὸς τὰς ἄλλας χριστιανικὰς κοινότητας ὑποσχεθεῖσα, διατηρήθονται καὶ μετὰ τὴν ἔνωσιν ἐν ὅλῃ αὐτῶν τῇ ἰσχύϊ.

Ἡ εἰδικὴ προστασία, ἡ ἐγγυηθεῖσα πρὸς τὴν Καθολικὴν ἐκκλησίαν, ὡς καὶ τὰ πλεονεκτήματα ὧν αὕτη ἡδὴ ἀπολαύει, διατηρηθήσονται ἐπίσης· καὶ οἱ εἰς τὸ δόγμα τοῦτο ἀνήκοντες ὑπηκοοὶ θὰ ἀπολαύωσιν ἐν ταῖς Ἰονίοις νήσοις τῆς αὐτῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας τῆς ἀ-αγνωρισθείσης ὡς πρὸς αὐτοὺς ἐν Ἑλλάδι διὰ τοῦ πρωτοκόλλου τῆς 3 Φεβρουαρίου 1830.

Ἡ ἀρχὴ τῆς ἀπολύτου ἀστικῆς καὶ πολιτικῆς ἰσότητος μεταξὺ τῶν ὑπηκόων τῶν διαφόρων δογμάτων, καθιερωμένη ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ πρωτοκόλλου, θέλει ἐπίσης ἰσχύει ἐν ταῖς Ἰονίοις νήσοις.

Ἄρθρον 5.

Ἐπειδὴ ἡ Βουλὴ τῆς Ἡνωμένης Πολιτείας τῶν Ἰονίων Νήσων ἐθέτισε, διὰ ψήφισματος ἐκδοθέντος τῇ 7|19 Ὀκτωβρίου 1863, ἵνα τὸ ποσὸν τῶν δέκα χιλιάδων λιρῶν στερλινῶν προσδιορισθῇ ἐτησίως εἰς αὐξήσιν τῆς ἀνακτορικῆς χορηγίας τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων, κατὰ μῆνα ἐκ διαλειμμάτων καταβαλλόμενον, εἰς τρόπον ὥστε ν' ἀποτελέσῃ τὸν πρῶτον εἰσπρακτικὸν φόρον ἐπὶ τῶν εἰσδημάτων τῶν Ἰονίων νήσων, ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων ὑποχρεοῦται νὰ ἐφαρμόσῃ δεόντως τὸ ψήφισμα τοῦτο.

Ἄρθρον 6.

Ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης ἡ Βασίλισσα τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ τῆς ἱρλανδίας, ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Αὐτοκράτωρ τῶν Γάλλων καὶ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Αὐτοκράτωρ πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν συνεφώνησαν ὅπως παραιτήσωσιν, ὑπὲρ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α', ἕκαστος τέσσαρες χιλιάδες λιρῶν στερλινῶν ἐτησίως, ἐκ τῶν ποσῶν αἱ τὸ Ἑλληνικὸν ταμεῖον ὑπεχρεώθη ν' ἀποτινῇ ἐτησίως ἕκαστω αὐτῶν, δυνάμει τῆς συμφωνίας τῆς ἐν Ἀθήναις γενομένης ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, τῇ συμπράξει τῶν Ἑλληνικῶν Βουλῶν, κατὰ μῆνα Ἰούνιον τοῦ 1860.

Ῥητῶς ὀρίζεται ὅτι τὰ τρία ταῦτα ποσά, ἀποτελοῦντα κεφάλαιον δώδεκα χιλιάδων λιρῶν στερλινῶν ἐτησίως, προσδιορίζονται εἰς προσωπικὴν προίκισιν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α' πρὸς τὴν ἀνακτορικὴν χορηγίαν τῇ ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦ Κράτους ὀριζομένῃ. Ἡ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Θρόνον ἀνάβασις τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος οὐδεμίαν ἄλλως τε θέλει ἐπιφέρει μεταβολὴν εἰς τὰς οἰκονομικὰς ὑποχρεώσεις, αἱ ἡ Ἑλλὰς συνῆψε διὰ τοῦ ἀρθροῦ IB' τῆς Συμβάσεως τῆς 7 Μαΐου 1832 πρὸς τὰς Δυνάμεις, τὰς ἐγγυηθείσας τὸ δάνειον, οὕτε εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑποχρεώσεως ἣν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀνέλαβε κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1860 μετὰ τὰς παραστάσεις τῶν τριῶν Αὐλῶν.

Ἄρθρον 7.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων ὑποχρεοῦται ν' ἀναδεχθῇ εἰς ἑᾶς Α' τοῦ πάσας τὰς ὑποχρεώσεις καὶ συμβάσεις τὰς νομίμως συναφθεῖσας ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἡνωμένης Πολιτείας τῶν Ἰονίων Νήσων ἢ ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς ὑπὸ τῆς Προστάτιδος Δυνάμεως τῶν νήσων, συμμῶς τῷ Συντάγματι τῶν Ἰονίων Νήσων, εἴτε μετὰ τῶν ξένων Κυβερνήσεων, εἴτε μετὰ ἐταιριῶν ἢ ἐταιρικῶν συλλόγων, εἴτε μετ' ἰδιωτῶν, καὶ ὑποσχεῖται νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ἐξθεῖσας ὑποχρεώσεις καὶ συμβόλαια καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν ἐκτασιν, ὥσπερ εἶχον συναφθῇ ὑπὸ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος ἢ ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὑπάγονται ἰδίως τὸ δημόσιον χρέος τῶν Ἰονίων νήσων, καὶ τὰ εἰς τὴν Ἰόνιον Τράπεζαν, εἰς τὴν θηλασίαν ἐταιρίαν, τὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐστριακὸς Λούδ ο γνωστήν, συμφώνως πρὸς τὴν ταχυδρομικὴν σύμβασιν τῆς 1 Δεκεμβρίου 1853, καὶ εἰς τὴν ἐταιρίαν τοῦ ἀερόφωτος τῆς Μεσσίτης καὶ τῆς Μεσογαίου, χορηγηθέντα πλεονεκτήματα.

Ἄρθρον 8.

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων ὑποσχεῖται νὰ ἀναδεχθῇ εἰς ἑᾶς ἑαυτοῦ:

1. Τὰς χορηγηθείσας συντάξεις εἰς Βρετανοὺς ὑπὸ τῆς Ἰονίου Κυβερνήσεως, συμφώνως πρὸς τοὺς περὶ συντάξεων ἐνυπόκειτον νόμους ἐν ταῖς Ἰονίαις νήσοις.

2. Τὰς ὀφειλομένας ἀποζημιώσεις εἰς τινὰ ἄτομα, διατελοῦντα ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς Ἰονίου Κυβερνήσεως, ἀπερ' στερηθήσονται τῶν θέσεων των ἕνεκα τῆς μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἐνώσεως τῶν νήσων.

3. Τὰς συντάξεις, ὧν ἀπολούουσι πολλοὶ ὑπὸ τῆς Ἰονίου Κυβερνήσεως, πρὸς ἀμοιβὴν ὑπηρεσιῶν προσενεχθεισῶν εἰς τὴν Ἰονίαν Κυβέρνησιν.

Εἰδικὴ σύμβασις, συνομολογηθεῖσα μετὰ τῆς Αὐτῆς Βρετανικῆς Μεγαλειότητος καὶ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων, ὁρίσει τὸν ἀριθμὸν τῶν διαφορῶν τούτων συντάξεων, καὶ κανονίσει τὸν τρόπον τῆς ἀποτίσεως αὐτῶν.

Ἄρθρον 9.

Αἱ πολιτικαὶ ἀρχαὶ καὶ αἱ στρατιωτικαὶ δυνάμεις τῆς Αὐτῆς Βρετανικῆς Μεγαλειότητος, θέλουσιν ἀποχωρήσει ἐκ τῆς χώρας τῆς Ἡνωμένης Πολιτείας τῶν Ἰονίων νήσων ἐντὸς τριῶν μηνῶν, ἢ πρότερον, εἰ δυνατόν, μετ' τὴν κύρωσιν τῆς παρούσης Συνθήκης.

Ἄρθρον 10.

Ἡ παρούσα Συνθήκη ἐπικυρωθήσεται, αἱ δ' ἐπικυρώσεις ἀνταλλαχθήσονται ἐν Λονδίνῳ ἐντὸς τῆς προθεσμίας ἐξ ἐξδομάδων ἢ καὶ πρό αὐτῆς, εἰ δυνατόν.

Πρὸς πίστωσιν τούτων κτλ.

64.

(Μετάφρασις.)

ΣΧΕΔΙΟΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ.

Τῆς 28 'Ιανουαρίου 1864 (ν.)

Ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ ἱρλανδίας, καὶ ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος ἐπιθυμοῦντες νὰ συνεννοηθῶσιν ὡς πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν Ἀγγλῶν ὑπὸ τῆς Ἰονίου Κυβερνήσεως, καὶ ἄλλων συνεπειῶν τῶν ὑπηρεσιῶν, ἃς οὗτοι προσήνεγκαν τῇ Κυβερνήσει τῆς Ἡνωμένης Πολιτείας τῶν Ἰονίων Νήσων καθ' ὃν καιρὸν αἱ Νῆσοι αὗται διετέλουν ὑπὸ τὴν Προστασίαν τῆς Αὐτῆς Βρετανικῆς Μεγαλειότητος, συνεφώνησαν νὰ συνομολογήσωσιν ἐπὶ τούτῳ Σύμβασιν, καὶ διώρισαν ὡς Πληρεξούσιους των, ἡ μὲν Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας τὸν ὁ δὲ Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος τὸν οἵτινες κοινοποιήσαντες ἀλλήλοις τὰ πληρεξούσιά των, εὐρεθέντα ἐν καλῇ τάξει, συνεζώνησαν καὶ συνωμολόγησαν τὰ ἐπόμενα ἄρθρα.

Ἄρθρον 1.

Ἐπειδὴ κατὰ διαφοροὺς καιροὺς ἐχορηγήθησαν συντάξεις εἰς Ἀγγλοὺς ὑπὸ τῆς Ἰονίου Κυβερνήσεως, καὶ νῦν δὲ πρόκειται νὰ δοθῶσι τοιαῦτα, συνεπεία τῶν ἐπικρατούντων κανονισμῶν ἐν ταῖς Ἰονίαις Νήσοις ὡς πρὸς τὰς συντάξεις· καὶ ἐπειδὴ τὸ ποσὸν τῶν εἰρημένων συντάξεων ἀναβαίνει κατ' ἔτος εἰς λίρας στερλίνας 7,403 8σελ. 3δην., ὡς ἐμφαίνει ὁ συνημμένος ὑπὸ στοιχ. Α. Πίναξ, ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων συνομολογεῖ ὅτι ἀφοῦ ἀφαιρεθῶσιν αἱ δέκα χιλιάδες λιρῶν κατ' ἔτος, αἱ μνημονευόμεναι ἐν τῷ 5ῳ ἄρθρῳ τῆς σήμερον ὑπογραφείσης Συνθήκης μετὰ τῶν Α. Α. Μ. Μ. τῆς Βασίλισσας τῆς Ἀγγλίας, τοῦ Αὐτοκράτορος τῶν Γάλλων καὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν ἀφ' ἑνὸς, καὶ τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων ἀφ' ἑτέρου, τὸ ἀνωτέρω ποσὸν θέλει ἀποτελέσει τὴν δευτέραν ὑποχρέωσιν, τὴν ἐπιβαρύνουσαν τὰς εἰσπράξεις τοῦ τελωνείου Κερκύρας καὶ τῶν λοιπῶν Ἰονίων Νήσων, καὶ θέλει καταβάλλεσθαι εἰς ἐξαμηνιαίας δόσεις εἰς τὸν ἐν Κερκύρᾳ Ἀγγλὸν Πρόξενον, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ διανεμηται ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὰ διάφορα πρόσωπα τὰ δικαιούμενα εἰς τὰς ἀνωτέρω συντάξεις.

Ἐπειδὴ δὲ ἀναγκαῖον κατέστη νὰ δοθῶσιν ἀποζημιώσεις εἰς τινὰ ἄλλα πρόσωπα διατελοῦντα μὲν νῦν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς Ἰονίου Κυβερνήσεως, ἀλλὰ μέλλοντα ν' ἀπολέσῃ τὰς θέσεις των συνεπεία τῆς μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἐνώσεως τῶν Ἰονίων Νήσων, αἱ δ' ἀποζημιώσεις αὗται συμποσοῦνται κατ' ἔτος εἰς λίρας στερλίνας 3,271 12σελ. ὡς ἐμφαίνει ὁ συνημμένος ὑπὸ στοιχ. Β. Πίναξ, ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων συνομολογεῖ ὅτι τὸ εἰρημένον ποσὸν θέλει ἐπιβαρύνει τὰ εἰσδήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου καὶ θέλει καταβάλλεσθαι καθ' ἑ-

ξαμηνιαίας δόσεις εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις Ἀγγλον Πρέσβυν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ διενέμηται ὑπ' αὐτοῦ εἰς τοὺς ἔχοντας δικαιώματα ἐπὶ τῶν εἰρημένων ἀποζημιώσεων.

Αἱ διάφοροι αὗται συντάξεις καὶ ἀποζημιώσεις ἀρξονται ἐπιβαρύνουσαι τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν καὶ καταστήσονται πληρωτέαι παρ' αὐτῆς μετὰ τὴν παῦσιν τῆς Ἀγγλικῆς Προστασίας ἐπὶ τῶν Ἰονίων Νήσων καὶ εἰς τὸ ἔξῃς. Ἐπομένως αἱ πρῶται καταβολαὶ γενήσονται εἰς τὸν Ἀγγλον Πρόξενον, ἐν Κερκύρᾳ, καὶ τὸν Ἀγγλον Πρεσβευτὴν, ἐν Ἀθήναις, δέκα ἡμέρας πρὸ τῆς 31 Μαρτίου, ἢ τῆς 30 Ἰουνίου, ἢ τῆς 30 Σεπτεμβρίου, ἢ τῆς 31 Δεκεμβρίου τῆς εἰθὺς παρεπομένης μετὰ τὴν ἀρσιν τῆς Ἀγγλικῆς ἐξουσίας ἐν ταῖς Ἰονίοις Νήσοις. Ἐφεξῆς δὲ αἱ πληρωμαὶ θελοῦν γίνεσθαι δέκα ἡμέρας πρὸ τῆς λήξεως ἐκάστης ἐπομένης ἑξαμηνίας.

Ἐπειδὴ δὲ διάφοροι Ἰόνιοι ὑπῆκοοι λαμβάνουσι συντάξεις χορηγηθείσας αὐτοῖς δι' ὑπηρεσίας ὑπὸ τὸ κράτος τῆς Ἰονίου Κυβερνήσεως, ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων ἀναδέχεται ἵνα τὰ δικαιώματα αὐτῶν ἐπὶ τῶν εἰρημένων συντάξεων ἀναγνωρισθῶσι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐξακολουθήσωσιν οὗτοι δεόντως λαμβάνοντες αὐτάς. Ὁ ἐν Ἀθήναις Ἀγγλος Πρέσβυς, ἀφοῦ λάβῃ κατάλογον τῶν τοιούτων συντάξεων παρὰ τοῦ Λόρδου Μεγάλου Ἀρμοστοῦ τῆς Α. Βρ. Μεγαλειότητος θέλει παραδώσει αὐτὸν εἰς τὸν Ἰπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ οὐδεὶς Ἰόνιος ὑπῆκοος θὰ δύναται νὰ ἔχῃ τινὰ ἀπαίτησιν παρὰ τῆς Α. Ἑλλ. Μεγαλειότητος ἐπὶ λόγῳ συντάξεως δεδομένης νῦν αὐτῷ, ἐκτὸς ἂν ἡ σύνταξις αὕτη περιλαμβάνηται ἐν τῷ ῥηθέντι καταλόγῳ.

ΠΙΝΑΞ ὑπὸ στοιχ. Α'.

Πρόσωπα δικαιούμενα εἰς συντάξεις ἐκ τῶν προσώπων τῶν Ἰονίων Νήσων.

Ὄνομα.	Ποσό γ.	
	Λίρ.	σιρ. σιλ. δην.
Baker, Ἐρρίκος	554.	3. 2.
Barr, E. F.	500.	0. 0.
Blair, Οὐίλλιαμ	710.	0. 0.
Boyd, A. F. ..	416.	13. 4.
Cologan, J. B.	135.	0. 0.
Colthurst, Δοξαγός	97.	10. 0.
Falcona, Ἰάκωβος	115.	6. 8.
Fraser, Σίρ J.	510.	0. 0.
Gisborne, T. J. ..	382.	10. 0.
Hatton, Κάρολος	80.	13. 9.
Hunter, Ἰάκωβος	66.	13. 4.
Hunter, Ἰωάννης	200.	0. 0.
Kirkpatrick, Ἰωάννης	732.	10. 0.
Lawrence, Δοξαγός	150.	0. 0.
Marchis, Ἰωάννης	39.	10. 0.
Peas, Θωμάς	30.	0. 0.
Raqueneau, Δοξαγός	351.	12. 3.
Reid, Δοξαγός	191.	12. 6.
Reid, Σίρ Ἰάκωβος	710.	0. 0.
Reynolds, W. L.	238.	6. 8.
Stenhouse, Ροβέρτος	190.	13. 4.
Stevens, G. A.	29.	5. 0.
Stevens, Γεώργιος	135.	0. 0.
Stevens, Ριχάρδος	158.	13. 4.
Thompson, Ἰπολοχαγός	16.	5. 0.
Wilson, J.	24.	0. 0.
Woodhouse, Ἰάκωβος	637.	10. 0.
Λίραι στερλ.	7,403.	8. 4.

ΠΙΝΑΞ ὑπὸ στοιχ. Β'.

*Πρόσωπα ὧν αἱ ἀποζημιώσεις ἔνεκα ἀπωλείας τῆς θέσεώς των εἰσὶ πληρωταίαι παρὰ τῆς
'Ελλ. Κυβερνήσεως πρὸς τὸν ἐν Ἀθήναις Ἀγγλον Πρόσβον.*

Ὄνομα.	Ποσό ν.	
	Λίρ.	σελ. δην.
Baker, D ^r . B.	199.	6. 8.
Coccatto, Στέλιος	25.	0. 0.
Colquhoun, Σίρ P.	576.	13. 4.
Debiasi, Venerando	12.	2. 8.
Debiasi, Βικέντιος ..	13.	13. 0.
Dandin, Σταμάτιος ..	9.	2. 0.
Deverell, Ούίλλιαμ ..	66.	13. 4.
D'Evertton, Βαρών (Κάρολος Sebright) ..	283.	6. 8.
Forrest, Λοχαγός	60.	0. 0.
Guiffre, Dom	23.	8. 0.
Greenwood, Ιάκωβος ..	16.	13. 4.
Lane, Cecil	166.	13. 4.
Lazzaro, Σπυρίδων ..	11.	14. 0.
Minari, Βασίλειος ..	12.	2. 8.
Murray, Λοχαγός	150.	0. 0.
Montanini, Λοχαγός ..	37.	10. 0.
Ongaro, Αλβέρτος	18.	15. 0.
Paoli, Ruggieri de	12.	2. 8.
Permis, Φερδινάνδος ..	13.	13. 0.
Quinland, Ιάκωβος ..	60.	0. 0.
Sargent, Σίρ Κάρολος ..	576.	13. 4.
Sella, Salvatore	12.	2. 8.
Stegni, Ιωσήφ	13.	13. 0.
Torrini, Ματθαῖος	75.	0. 0.
Wodehouse, Συνταγματάρχης ἐντιμὸς B.	250.	0. 0.
Wolf, Σίρ H. D.	576.	13. 4.
Λίραι στερλ.		3,272. 12. 0.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἐνταυσίων ἀποζημιώσεων θέλει δοθῇ εἰς τὰ κατωτέρω πρόσωπα, ὡς ἀποζημιώσεις ἔνεκα τῆς ἀπωλείας τῶν θέσεών των, τὸ πλεον τῆς μισθοδοσίας των ἐπὶ ἓν ἔτος, ἦτοι:

Alexandre, Ὁδων	52	Λίρ.
Bulwer, Ἐρρίκος	300	»
Thomas	78	»
		430

Ἄρθρον 2.

Ἡ παρούσα Σύμβασις θέλει ἐπικυρωθῇ καὶ αἱ ἐπικυρώσεις ἀνταλλαχθῇ ἐν Λονδίῳ συγχρόνως μετὰ τῆς ἀνταλλαγῆς τῆς σημερινῆς Συνθήκης.

Πρὸς πίστωσιν κτλ.

(Μετάφρασις).

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ Α'.

Τοῦ κατὰ τὴν 25 Ἰανουαρίου 1864 ν. γενομένου ἐν τῷ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ἰπουργείῳ
τῆς Ἀγγλίας Συμβουλίου.

Παρόντες :

Οἱ Πληρεξούσιοι τῆς Αὐστρίας,
τῆς Γαλλίας,
τῆς Μεγάλης Βρετανίας,
τῆς Πρωσίας, καὶ
τῆς Ῥωσίας.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ἰπουργὸς τῆς Αὐτῆς Βρετανικῆς Μεγαλειότητος, συνεννοηθεὶς μετὰ τῶν Πληρεξουσίων τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ῥωσίας, ἀνήγγειλεν ὅτι αἱ τρεῖς προστάτιδες Αὐλαὶ φρονοῦσιν ἀπὸ κοινοῦ :

Α'. Ὅτι δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἐπιμείνωσιν εἰς τὸν περιορισμὸν τῶν ναυτικῶν καὶ στρατιωτικῶν δυνάμεων ἢ ἡ Ἑλλὰς θέλει διατηρεῖ ἐν ταῖς Ἰονίοις Νήσοις, ὅπως διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 2 τῆς Συνθήκης τῆς 14 Νοεμβρίου.

Β'. Ὅτι τὰ πλεονεκτήματα τῆς οὐδετερότητος ἅπερ καθιεροῖ τὸ εἰρημένον ἄρθρον ὑπὲρ τῶν ἐπτὰ Νήσων, ἐφαρμοσθήσονται εἰς μόνους τὰς νήσους τῆς Κερκύρας καὶ τῶν Παξῶν ὡς καὶ εἰς τὰ παραρτήματα αὐτῶν.

Ὅθεν πρὸς πραγματοποιήσιν τῆς προθέσεως τῶν ὑπογραψασῶν τὴν Συνθήκην τῆς 14 Νοεμβρίου Δυνάμεων, ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ἰπουργὸς φρονεῖ ὅτι ἀρκεῖ νὰ καταχωρισθῇ ἐν τῇ μετὰ τῆς Ἑλλάδος Συνθήκῃ ἄρθρον συντεταγμένον οὕτως :

« Αἱ Αὐλαὶ τῆς Γαλλίας, τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ τῆς Ῥωσίας, ὡς ἐγγυήτριαι τῆς Ἑλλάδος Δυνάμεις, διακηρύττουσι, τῇ συναινέσει τῶν Αὐλῶν τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Πρωσίας, ὅτι αἱ νῆσοι τῆς Κερκύρας καὶ τῶν Παξῶν, ὡς καὶ τὰ παραρτήματα αὐτῶν, θέλουσιν, ἀφοῦ ἐνωθῶσι μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, ἀπολαύει τῶν πλεονεκτημάτων διηνεκοῦς οὐδετερότητος.

« Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων ὑποχρεοῦται, τὸ καθ' ἑαυτὸν, νὰ τηρῇ τὴν οὐδετερότητα ταύτην. »

Οἱ Πληρεξούσιοι τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Πρωσίας ἔδωκαν τὴν ἑαυτῶν συναίνεσιν εἰς τὰς δύο ἀνωτέρω τροποποιήσεις, ὡς καὶ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ὑπὸ τῶν Πληρεξουσίων τῶν τριῶν προστατίδων Δυνάμεων προτεινομένου ἁρθρου.

(Ἰ' πορ.) ΑΗΠΟΝΥΪ,
ΛΑΤΟΥΡ Δ'ΩΒΕΡΝ,
ΡΩΣΣΕΛ,
ΒΕΡΝΣΤΟΡΦ,
ΒΡΟΥΝΩΦ.

63.

(Μετάφρασις.)

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ Β'.

Τοῦ κατὰ τὴν 25 Ἰαννουαρίου 1864 ν. γενομένου ἐν τῷ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείῳ
τῆς Ἀγγλίας Συμβουλίου.

Παρόντες :

Οἱ Πληρεξούσιοι τῆς Αὐστρίας,
τῆς Γαλλίας,
τῆς Μεγάλης Βρετανίας,
τῆς Πρωσίας, καὶ
τῆς Ῥωσίας.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων Ὑπουργὸς τῆς Αὐτῆς Βρετανικῆς Μεγαλειότητος, ἐναρξίν ποιούμενος τῆς συνεδριάσεως, ἀνήγγειλεν, ὅτι οἱ Πληρεξούσιοι τῶν Αὐλῶν τῆς Γαλλίας, τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ τῆς Ῥωσίας, συμφώνως πρὸς τὸ καίμενον τοῦ ἀρθροῦ 6 τῆς ἐν Λονδίῳ τῇ 14 Νοεμβρίου 1863 διαπραγμαθείσης Συνθήκης, ἤρχισαν ἤδη διαπραγματεύσεις μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως περὶ τῶν συμφωνιῶν ἀς δυνατόν ν' ἀπαιτήσῃ ἢ μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἑνώσεως τῶν Ἰονίων Νήσων.

Ὅπως καταστήσῃ εὐχερεστέραν τὴν ἐπιτυχίαν τῆς διαπραγματεύσεως ταύτης, ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς κατέδειξεν ὅτι δεόν νὰ συμπληρωθῶσι δι' ἐπεξηγητικῶν Πρωτοκόλλων οἱ ἐν τῷ ἀρθρῷ 4 ὑπάρχοντες ὅροι, ἵνα διὰ τῆς ἀκριβοῦς αὐτῶν ἐξηγήσεως, προληφθῇ πᾶσα ψευδὴς ἐρμηνεία.

Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ παρέστησεν, ὅτι τὰ χορηγηθέντα πλεονεκτήματα εἰς τὴν ναυτιλίαν καὶ τὸ ἐμπόριον τῶν ἀλλοδαπῶν, διὰ Συνθηκῶν συνομολογηθεισῶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Αὐτῆς Βρετανικῆς Μεγαλειότητος, ὡς προστάτιδος τοῦ Ἰονίου Κράτους, δὲν εἶναι διηνεκῇ ἀλλ' ἔχουσι περιωρισμένην τὴν διάρκειαν. Ἐπομένως δεόν ν' ἀνανεωθῶσι ἢ μεταρρυθμισθῶσι διὰ νέων κανονισμῶν, καθ' ἣν ἐποχὴν αἱ συμβάσεις, δυνάμει τῶν ὁποίων τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα παρεχωρήθησαν, λήξωσι, μετὰ τὰς εἰδικόμενας γνωστοποιήσεις.

Κατὰ τὴν λήξιν τῆς προθεσμίας ταύτης, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δύναται νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τῶν ἑνῶν Δυνάμεων περὶ τῶν συναπτῶν ἀπὸ κοινοῦ Συμβάσεων, πρὸς κανονισμὸν τῶν ἐμπορικῶν, τελωνιακῶν, ναυτιλιακῶν καὶ ταχυδρομικῶν ζητημάτων κτλ. εἰς τρόπον συντελοῦντα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀμοιβαίων σχέσεων τῶν συμβαλλομένων Κρατῶν. Ταῦτα ἐκθεῖς ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς προσεκάλεσε τοὺς Πληρεξούσιους, ἐν Συμβουλίῳ συνθηροισμένους, νὰ ἀνακοινώσωσιν ἀλλήλοις τὰς ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀρχῶν, ἀς ὑπέβαλεν εἰς τὴν ἐξέτασίν των, ιδέας αὐτῶν.

Ὁ Κύριος Πρέσβευτὴς τῆς Αὐστρίας ἐξέφρασεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τὴν γνώμην τῆς Κυβερνήσεώς του, ὡς ἐξῆς: Ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις, συγκατανεύσασα εἰς τὴν μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου ἑνώσιν τῶν Ἰονίων Νήσων, ἐνόμισε δεόν νὰ φροντίσῃ μετ' ἐπιμελείας, ὅπως ἡ μεταβολὴ αὕτη, ἢ εἰς τὴν πολιτικὴν ὑπαρξίν τοῦ Ἑπτανησιακοῦ Κράτους ἐπιγενομένη, μηδαμῶς παραβλάψῃ τὰ εἰς τοὺς Αὐστριακοὺς ὑπηκόους ἀσφαλισθέντα πλεονεκτήματα διὰ Συνθηκῶν καὶ Συμβάσεων συναφθεισῶν καὶ ἤδη ἰσχυουσῶν ἐν ταῖς Ἰονίοις Νήσοις ὑπὸ τὴν Ἀγγλικὴν προστασίαν.

Πρὸς τοῦτο, ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις ἰδίως προσεπάθει νὰ διαφυλάξῃ τὴν διατήρησιν τῶν νομίμως ἀπονεμηθεισῶν εἰς τὴν Αὐστριακὴν Ἑταιρίαν τοῦ Λόυδ προνομίων. Αἱ προνομίαι δὲ αὗται κυρίως ἀφορῶσιν εἰς τὰς εὐκολίας τὰς χορηγηθείσας εἰς τὴν ναυτιλίαν τῆς Ἑταιρίας τοῦ Λόυδ, συνίστανται δὲ ἰδίως εἰς τὴν ἐλευθέραν κοινωνίαν, καὶ εἰς τὴν ἀπὸ τῶν λιμενικῶν φόρων ἀτέλειαν, ὧν ἡ Ἑταιρία αὕτη ἀπολαύει εἰς τοὺς Ἰονίους λιμένας, δυνάμει τῆς ταχυδρομικῆς συμβάσεως τῆς συνομολογηθείσης τῇ 1 Δεκεμβρίου 1853.

Ὡς μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Ἑλλάδος ἔμπορικὴ Συνθήκη εὐδαμῶς παραχωρεῖ τὰ αὐτὰ πλεονεκτήματα εἰς τὴν Αὐστριακὴν ναυτιλίαν. Ἐκ τούτου δ' ἐπεται ὅτι ἐάν τοῦ λοιποῦ τὰ Αὐστριακὰ ἀτμόπλοια, ἐρχόμενα εἰς τοὺς Ἰονίους λιμένας, ὑποβληθῶσιν εἰς τοὺς ἐν Ἑλλάδι ἰσχύοντας κανονισμοὺς, ἐπαισθητὴν ὑποστήσονται ζημίαν.

Πρὸς δὲ τούτῳ, τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀκτοπλοίας εἰς μόνον τοῦ τόπου τὰ πλοῖα οὕτως ἐπιτετραμμένης, δυνατόν, ὅταν οἱ Ἴόνιοι λιμένες καταστῶσιν Ἑλληνικοὶ, ν' ἀμφισβητήσῃ ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ πλοῖα τῆς Ἑταιρίας τοῦ Λόυδ τὸ δικαίωμα τοῦ πλέειν τακτικῶς, ὅπως ἤδη, μεταξὺ τῶν Ἰονίων λιμένων καὶ τῶν τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἀρθροῦ 4 τῆς Συνθήκης τῆς 14 Νοεμβρίου π. ε. σκοπὸν εἶχε νὰ προλάβῃ τὸ αἰτοῦν τοῦτο.

Ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ τὴν πλήρη καὶ ἀπόλυτον ἐφαρμογὴν τῆς εἰρημένης παραγράφου ὑπὲρ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς Ἑταιρίας τοῦ Λόυδ. Συναινεῖ ἐν τούτοις, παραχώρησιν οὕτω ποιουμένη, ὅπως αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου ταύτης μείνωσιν ἐν ἰσχύϊ μόνον μέχρι τῆς συνάψεως νέων ἐπισημῶν Συμβάσεων ἢ συμβολαίων πρὸς κανονισμόν τῶν ζητημάτων τῆς ἐμπορίας, τῆς ναυτιλίας, ὡς καὶ τῆς τακτικῆς ὑπηρεσίας τῶν ταχυδρομικῶν συγκοινωνιῶν ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν.

Ἐπίσης τὸ Αὐτοκρατορικὸν μυστικοσυμβούλιον ἀγνωρίζει ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἔχει τὸ σύμφυτον παντὶ ἀνεξαρτήτῳ Κράτει δικαίωμα τοῦ αὐξάνειν ἢ ἐλαττοῦν τὰ τελωνιακὰ τέλη διὰ νόμου ἐσωτερικοῦ τοῦ Κράτους.

Ὁ Κύριος Πρεσβευτὴς τῆς Αὐστρίας ἐπέμεινεν εἰς τὸ νὰ παραστήσῃ, κατὰ διαταγὴν τῆς Αὐλῆς του, ὅτι ἡ μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἔνωσις τῶν Ἰονίων Νήσων, οὐδαμῶς δύναται νὰ παραβλάψῃ τὰ κεκτημένα ὑπὸ τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας τῆς Αὐστρίας δικαιώματα, δυνάμει συνθηκῶν ἐν ἰσχύϊ ἤδη ὑπαρχουσῶν, ἐφόσον νέαι περὶ τούτων συμβάσεις δὲν συνομολογηθῶσι μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν. Ἐθεώρησε δὲ ὅτι δύναται νὰ ἐπιμείνῃ τοσούτῳ μᾶλλον ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ὅσα ἡ Κυβέρνησις αὐτοῦ εἶχε τὸ ἀδιαφιλονέκητον δικαίωμα νὰ ἐμμείνῃ ἀπλῶς εἰς μόνον τὰς διατάξεις τῆς Συνθήκης τῆς 14 τοῦ παρελθόντος Νοεμβρίου.

Ὁ Κύριος Πρεσβευτὴς τῆς Πρωσίας συνήνεσε πληρέστατα εἰς τὴν ἀνωτέρω δηλώσιν, θεδαιῶν ἐπίσης, κατὰ διαταγὴν τῆς Αὐλῆς του, ὅτι ἡ μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἔνωσις τῶν Ἰονίων Νήσων οὐδεμίαν δύναται νὰ ἐπαγάγῃ ζημίαν εἰς τὰ κεκτημένα δικαιώματα ὑπὸ τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας τῆς Πρωσίας καὶ τῶν ἄλλων Κρατῶν τοῦ Γερμανικοῦ τελωνιακοῦ συνδέσμου (Zollverein) δυνάμει συνθηκῶν ἐν ἰσχύϊ ἤδη ὑπαρχουσῶν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς τῆς Αὐτῆς Βρετανικῆς Μεγαλειότητος, ὡς καὶ οἱ Πρέσβεις τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ρωσίας ἔκριναν ὁρθὰς τὰ διασαφήσεις ταύτας, καὶ ἐξέφρασαν τὸν σκοπὸν νὰ λάβωσιν αὐτὰς ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς διαπραγματεύσεως, ἣν ἀνεδέξαντο.

Ἐπὶ τούτῳ, ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς τῆς Αὐτῆς Βρετανικῆς Μεγαλειότητος ἐπατράπη, ἐν ὀνόματι τοῦ Συμβουλίου, ν' ἀνακοινώσῃ τὸ πρὸν πρωτόκολλον εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῶν Ἀθηνῶν.

(Ὑπογρ.) ΑἰΜΟΝΙΛ
ΛΑΤΟΥΡ Δ'ΩΒΕΡΝ.
ΡΩΣΣΕΛ.
ΒΕΡΝΣΤΟΡΦ.
ΒΡΟΥΝΩΡ.

64.

(Μετάφρασις.)

Πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸν Κύριον Π. Δελιγιάνην.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, τῆς 17/29 Ἰανουαρίου 1864.

Ἐξαπέστειλα ὑμῖν διὰ τοῦ χθεσινοῦ ταχυδρομείου τὰ ἐγχειρισθέντα μοι ὑπὸ τοῦ Λόρδου Ρώσσελ ἐγγραφὰ ἢτοι τὰ σχέδια τῆς Συνθήκης καὶ τῆς μετὰ τῆς Ἀγγλίας Συμβάσεως καὶ τὰ δύο πρωτόκολλα τῆς 25 Ἰανουαρίου. Δὲν ἐπρόφρασα νὰ προσθέσω τι περὶ τῆς μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ συνεντεύξεώς μου.

Ὁ Λόρδος Ρώσσελ μὲ ἐδέχθη μόνος, μοι εἶπε δὲ ὅτι μοι κοινοποιεῖ τὰ ἀνωτέρω ἐγγράφα ἐν ὀνόματι αὐ-

του, και των συναδέλφων του της Γαλλίας και της Ρωσίας. Ανακεφαλαιών όσα είχε πράξει όπως κρίση την Αυστριαν να φανή συνδιαλλακτικώτερα έχαιρεν επί τη επιτυχία του ως προς την ουδετερότητα, και εξέφρασε την λύπην του διότι δεν ήδυνήθη να επιτύχη ως προς το εμπόριον και την ναυτιλίαν· μοι υπέμνησεν όποιους είχε καταβάλει κόπους ως προς το αντικείμενον τουτο και την τελευταίαν αυτού πρότασιν περί της πενταετούς μόνον διαρκείας της ένεστώσης καταστάσεως, αλλά μοι είπεν, ότι δεν ήδυνήθη να υπερνικήση την έπιμονήν της Αυστριακής Κυβερνήσεως ενόπιον της όπείας επί τέλους ήναγκάσθη να υποχωρήση ίνα λάβη την συναίνεσιν αυτής ως προς τας παραχωρήσεις της ουδετερότητας. Σνεμμερίσθη την λύπην του Λόρδου Ρώσσελ δια την ληφθείσαν απόφασιν ως προς το περί εμπορίας και ναυτιλίας άρθρον και τον έθεβαίωσα ότι δεν δυνάμεθα να δεχθώμεν το άρθρον όπως εύρίσκεται εν τω σχεδίω της Συνθήκης. Κατ'έμην γνώμην, είπον, αναπόφευκτον ήτον ή να συνομολογηθῇ, συγχρόνως μετά της Συνθήκης, και Σύμβασιν μετά της Αυστρίας περί της εταιρίας του Λούδ· κατόπιν της όποιας το άρθρον απέβαινε περιττόν, ή τοιλάχιστον να τεθῇ περιοριστική προθεσμία, αν ουχί πλέον πέντε, έστω και δέκα ή και πλειοτέρων έτώ. Διότι όπωςδήποτε ά'ύ.ατον ήμιν απέβαινε ν'άποδεχθώμεν την διαιώνισιν της προκειμένης υποχρεώσεως. Αί παρατηρήσεις αύται έγινοντο εν παρόδω, διότι πάσα μετέπειτα διαπραγματεύσις άνεβλήθη μεχρισού λαβόντες γνώσιν του σχεδίου μ'έφοδιάσθη με τας ήμετέρας όδηγίας.

Ο Λόρδος Ρώσσελ μοι είπεν ώσαύτως ότι δεν απέσβεσε το περί των προσθετέων εκ του Ιονίου ταμείου τῆ Βασιλικῆ χορηγία δέκα χιλιάδων λιρών στερλινών άρθρον, συνεπαία των παραστάσεων του βαρώνος Βρουνώφ, όστις επέμεινε να διατηρηθῇ αυτό. Εξέφρασα επί τουτω την λύπην μου εις τον Λόρδον Ρώσσελ και παρητήρησα αύτῳ ότι εάν ή απόφασιν αύτη ήναι άμετάκλητος έπρεπε να προστεθῇ παράγραφος ανάλογος τῳ υπό της Ιονίου Βουλῆς ψηφισθέντι, εμφαίνουσα ότι μετά την ένωσιν ή υπό της Συνελεύσεως ψηφισθείσα Βασ. χορηγία θέλει δια νέου νόμου αύξηθῇ κατά δέκα χιλιάδας λίρας πληρωτέας υπό του Έλληνικού ταμείου. Ο Λόρδος Ρώσσελ άπήντησεν ότι δεν έφρίνει να ύπάρχη αντίρρησης ως προς τουτο).

Θέλετε παρατηρήσει ότι το προόμιον δεν έτροποποιήθη κατά την υποδειχθείσάν μοι έννοιαν εν τῳ από 19/31 Δεκεμβρίου ήμετέρῳ έγγραφῳ. Βεβαίως εν ταίς νέαις μου όδηγίαις θέλει μοι δοθῇ διαταγή να επανέλθω επί του ζητήματος τουτου, ύπάρχει δ'έλπις ότι ή ήμετέρα επιθυμία να εξαλειφθῇ πάσα μνεία των όρων της Συνθήκης της 2/14 Νοεμβρίου θέλει εισακουσθῇ.

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ

65.

(Μετάφρασις.)

Πρός τον επί των Έξωτερικῶν Υπουργόν Κ. Π. Δελιγιάννην.

ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ, την 20 Ιανουαρίου (1 Φεβρουαρίου) 1861.

Πρελήθην εκ της επιστροφῆς εις Λονδινον του Κυρίου Γλάδστωνος ίνα έλθω μετ'αυτου εις συνδιάλεξιν ως προς το Ιόνιον ζήτημα.

Ο Κ. Γλάδστωνος εξέφράσθη προδρώτατα κατά των αξιώσεων της Αυστριακής Κυβερνήσεως επί του Ιονίου ζητήματος, θεωρήσας προς τοις άλλοις ως τερατώδη την αξίωσιν αυτής να θέτη όρους προς όφελος του Λούδ. Εξ όλων των επιβαρυνόντων την ένωσιν των Νήσων όρων, ο μόνος εύλογος, κατά την γνώμην του Κ. Γλάδστωνος, είναι ο της εξουδετερώσεως της Καρκύρας και των Παξών, άλλ'έφ'όσον βεβαίως ή εξουδετέρωσις αύτη δεν ήθελε το παράπαν περιορίζει την Έλληνικήν Κυβέρνησιν.

Παρακάλεσα τον Κ. Γλάδστωνα να λαλήσῃ εις τους λόρδους Ρώσσελ και Παλμερστώνα προς τον σκοπόν του να περιορισθώσιν έτι μάλλον αί σκοπούμεναι κατεδαφίσεις. Μοι απεκρίθη ότι εάν έξήρητο από αυτον, ουδεμίαν θα έπραττον κατεδάφισιν, διότι έθεώρει το μέτρον τουτο ως παράλογον· άλλ'ότι το ζήτημα υπεξέφευγε την αρμοδιότητά του. Ούχ ήττον εάν παρουσιασθῇ περίστασις, θέλει εκφράσει την γνώμην του ως άνωτέρω.

Τῳ ελάλησα ώσαύτως περί των αποζημιώσεων τῳ υπαλλήλων όσοι δεν έδικαιούντο εις σύνταξιν, παρα-

καλέσας αὐτὸν νὰ καταλογίσῃ εἰς θάρος τοῦ Ἀγγλικοῦ ταμείου τὴν προκειμένην δαπάνην. Ὁ Κ. Γλάδστων ἀπεκρίθη ὅτι τὸ Κοινοβούλιον δὲν θὰ ἐπεψήφισε τὴν ἐπὶ τούτῳ πίστωσιν· ἀλλ' ἐφρόνει ὅτι τὸ ἐκ ταύτης πᾶσιν ἡδύνατο νὰ ἐλαττωθῇ συνομολογουμένου ὅτι ἡ πληρωμὴ τῆς ἀποζημιώσεως θὰ παύῃ ἅμα ἕκαστος δικαιοῦχος ἐδέχετο ἐμμίσθον θέσιν παρὰ τῆς Βρετανικῆς Κυβερνήσεως.

Ἐλάλησα προχθὲς περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου εἰς τὸν λόρδον Παλμερστὼν· ὅστις μοι ἔδωκε τὴν αὐτὴν ὡς ὁ Κ. Γλάδστων ἀπάντησιν.

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

66.

Πρὸς τὸν Κύριον Χ. Τρικούπην, εἰς Λονδίνον.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, τῇ 31 Ἰανουαρίου (12 Φεβρουαρίου) 1864.

Χθὲς περὶ τὸ ἐσπέρης ἀφίχθη τὸ τῆς τρεχούσης ἐβδομάδος Γαλλικὸν ἀτμόπλοιον κομίσαν καὶ τὰ ἔγγραφα τοῦ τῆς παρελθούσης, ὅπερ ἐντελῶς καθυστέρησε.

Δι' αὐτοῦ ἐλάβομεν τὰς ἀναφορὰς ὑμῶν ὡς καὶ τὰ κοινοποιηθέντα ἡμῖν σχέδια συθηκῶν καὶ τὰ ἐντυπα δύο πρωτοκόλλων.

Δὲν εἶχομεν βεβαίως σήμερον ὅσον τὸν ἀπαιτούμενον ὕλικὸν καιρὸν ἵνα ἐξετάσωμεν μ' ὅλην τὴν ἀκρίβειαν τῶν σπουδαίων τούτων ἐγγράφων τὰ καθ' ἕκαστα, καὶ φέρωμεν ἐν λεπτομερείᾳ τὰς σκέψεις ὑμῶν· καὶ ὅμως ἐπειδὴ κατεπίγει μεγάλης ἡ ὀριστικὴ λύσις τοῦ συζητούμενου ζητήματος· καὶ μετ' ἀνυπομονησίας περιμένει ταύτην τό τε κοινὸν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἑπτανήσου, διότι κατὰ μέγα μέρος ἐξ αὐτῆς ἐξήρτηται ἡ ὀριστικὴ τῶν πραγμάτων ὑμῶν ἀποκατάστασις, ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠθέλησεν οὐδ' ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα νὰ βραδύνῃ τὴν ἀποστολὴν τῶν πρὸς ὑμᾶς ὀριστικῶν ὁδηγίων.

Ἄν εἶχομεν καιρὸν ἐτι νὰ συζητήσωμεν, ἀ· ἡ ἐλαχίστη ἀκόμη βραδύτης δὲν ἦτον ἐπικίνδυνον νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀκαταλόγιστος συνεπίας, ἢ· ἐλομεν βεβαίως εἶθαι εἰς πολλὰς ἀναπτύξεις ἐπὶ διαφόρων ὅρων τοῦ σχεδίου τῆς Συνθήκης, καὶ ἐσμέν πεπεισμένοι ὅτι ἐπὶ τέλους ἠθέλομεν πείσει τὰς Δυνάμεις περὶ τοῦ ὅρου καὶ τοῦ δικαίου τῶν σκέψεων καὶ τῶν αξιώσεων ὑμῶν. Ἀλλὰ χάριν ἄλλων σπουδαιοτάτων ἐθνικῶν συμφερόντων ἀναγκάζομεθα νὰ παραλείψωμεν τινὰ δευτερεύοντα ζητήματα ἐκ τῶν ἐν τῷ σχεδίῳ, καὶ νὰ περιορισθῶμεν μόνον εἰς τὴν ἐρευναν ὀλίγων τινῶν, τῶν σπουδαιοτέρων, καὶ τῶν δυναμένων, εἴτε νὰ ἐπιβαρύνωσιν, γενουένων δεκτῶν ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ σχεδίῳ, τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, ἢ νὰ φέρωσιν ἀνωμαλίας εἰς τὴν διοίκησιν καὶ τὴν νομοθεσίαν αὐτοῦ.

Δυστυχῶς δὲν εἴχετε λάβει τὰς ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου (5 Φεβρουαρίου) ὁδηγίας ὑμῶν πρὶν ἢ σὺς κοινοποιηθῇ τὸ σχέδιον, καθότι ἠθέλετε εἶσθαι εἰς θέσιν ν' ἀντικρούσητε τὰς διατάξεις περὶ ὧν ποιοῦμαι λόγον ἀνωτέρω καὶ ἠθέλετε ἴσως ἐπιτύχει καὶ αὐτῶν τὴν τροποποίησιν.

Ἀρχόμενοι ἐκ τοῦ προοιμίου παρατηροῦμεν ὅτι τὸ μέτρον τοῦ νὰ μνημονεύωνται ἐν αὐτῷ οἱ ὅροι τῆς Συνθήκης τῆς 2/14 Νοεμβρίου, ἐνῷ οὐσιωδῶς οὗτοι μετερρύθμισθησαν, ἦτον ὅλος περιττὸν διὰ τοὺς ἄλλους, ἐνῷ ἡμεῖς τὸ θεωροῦμεν καὶ ἐπιβλαβὲς καὶ ἐπιζήμιον, καθόσον μάλιστα ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα ν' ἀνγνωρίσωμεν, ὡς καὶ ἐν τῷ ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου (1 Ἰανουαρίου) ἡμετέρῳ ἐγγράφῳ σὰς παρατηρήσαμεν, ἄλλους ὅρους, ἢ τοὺς ἐν τῇ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῶν τριῶν Μεγάλων Δυνάμεων Συνθήκῃ ὀριζομένους. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἐπιμνησθῇτε ὅλαις δυνάμει ν' ἀραιεῖ ἢ ἡ φράσις ἀπὸ τινος ὅρου ἐν τῇ μνηθείσῃ συνθήκῃ ὀριζομένους. Τὸ λοιπὸν τοῦ προοιμίου δύναται νὰ μείνῃ ὡς ἔχει.

Ἐπὶ τοῦ Α' ἄρθρου οὐδεμίαν παρατήρησιν ἔχομεν. Περαιτούμεθα πάσης περαιτέρω παρατηρήσεως ἐπὶ τοῦ Β', μετὰ τὸ πρωτόκολλον τῆς 13/25 Ἰανουαρίου.

Τὸ ἄρθρον 3ον παρουσιάζει ἀληθῶς τὴν μεγαλύτεραν δυσκολίαν, καὶ ὅσον ἂν αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ διευκολύνωμεν τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος περὶ οὗ ἐν οὗτῳ ὁ λόγος, δὲν δυνάμεθα ὅμως ν' ἀποσιωπήσωμεν ὅτι ὡς εἶναι συντεταγμένοι τὸ ἄρθρον οὐ μόνον παραβιάζονται οἱ γενικοὶ κανόνες τῶν διεθνῶν συμφωνιῶν, οὐ μόνον ἐπιβάλλεται δέσμευσις σκληρὰ καὶ αἰώνιος οὕτως εἰπεῖν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ὡς πρὸς τὴν Ἀτμοπλοῦκὴν Ἑταιρίαν τοῦ Δούδ, ἀλλὰ καὶ καθιεροῖ τὴν δέσμευσιν ταύτην γενικὴν καὶ πρὸς ὅλους τὰς Δυνάμεις, μεθ' ὧν συνέθετο οἰκισθῆποτε συμβάσεις ἢ ἰονικὴ Κυβέρνησις, καθότι οὐδαμῶς ὀρίζεται ἐν τῷ ἄρθρῳ ὅτι

αἱ συμβάσεις αὗται θέλουσιν ἐξακολουθεῖ νὰ ἰσχύωσι καὶ μετὰ τὴν ἔνωσιν κατὰ τὴν διάρκειαν μόνον τῶν ἐν αὐταῖς ὁριζομένων προθεσμιῶν.

Πρὸς ἀντίκρουσιν τῶν ὥρων τούτων τοῦ ῥηθέντος ἄρθρου οὐδὲν ἄλλο καταλληλότερον ἐπιχείρημα ἡδυνάμεθα νὰ φέρωμεν ὑπὲρ ἡμῶν, ἢ αὐτοὺς ἐκείνους τοὺς λόγους δι' ὧν ὁ Κόμης Ῥώσσελ ὑπεστήριξε τὴν ἀρχὴν, ἣν ἡμεῖς ἀξιοῦμεν, καὶ οἵτινες εἰσι καταχωρισμένοι ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ τῆς 25 Ἰανουαρίου. Δυστυχῶς τὸ συμπέρασμα τοῦ πρωτοκόλλου τούτου ἐστὶν ὅπως ἀντίθετον τῶν ὑπὸ τοῦ Κόμητος Ῥώσσελ ἐκτεθεισῶν ἀρχῶν, καὶ ἀποροῦμεν ἀληθῶς πῶς αἱ Δυνάμεις ἀπεράσισαν νὰ ὑποσχεθῶσι τὴν ὑποστήριξιν τῶν τοσοῦτον ἀδίκων καὶ τοσοῦτον ἀπαδουσῶν πρὸς τὴν λογικὴν ἀξιόσκειν τῆς Αὐστριακῆς Κυβερνήσεως. Οἱ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν τοιούτων ἀξιώσεων ἀναφερόμενοι ὑπὸ τῆς Αὐστρίας λόγοι εἰσι τοσοῦτον ἀσθενεῖς ὥστε οὐδὲ συζητήσεως σπουδαίας καθίστανται ἐπιδεκτικοί. Οὐδὲν ἄλλο παρατηρεῖ τις ἐν τοῖς λόγοις οὓς ἐξέθηκεν ὁ Πρέσβυς τῆς Αὐστρίας, εἰμὴ τὸν σκοπὸν τοῦ ν' ἀνταλλάξῃ τὴν εἰς τὴν ἔνωσιν τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς Ἑλλάδος συναίνεσιν τοῦ διὰ τερατώδους προνομίου τὸ ὁποῖον πρωτοφανὲς ὅπως παρουσιάζεται εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν διεθνῶν σχέσεων καὶ συμφωνιῶν. Ἡ καθιέρωσις τῆς εἰς τὸ ἐπάπειρον ἰσχύος συνθηκῶν προσωρινῶν καὶ μάλιστα ἐκπνευσῶν ἤδη, ὡς βεβαιούται, εἶναι ὑποχρέωσις σκληροτάτη ἣν δυσκόλως θέλομεν δυνῆθαι νὰ ὑποφέρωμεν. Πρέπει ἐπομένως νὰ τὴν ἀντικρούσητε ἰσχυρῶς καὶ νὰ προσπαθήσητε τὸ ἄρθρον τοῦτο νὰ συνταχθῇ κατὰ τὴν ἔνοιαν τοῦ ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου (5 Φεβρουαρίου) ἡμετέρου ἐγγράφου. Ἡθέλομεν ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκῃ, προτιμήσει, οἰανδήποτε παράτασιν προθεσμιῶν, καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἀκόμη, τῆς ἀορίστου ἰσχύος. Δύνασθε ἐπομένως νὰ δεχθῆτε τὴν ἐξακολουθήσιν τῆς ἰσχύος τῶν μετὰ τῆς Ἰονικῆς Κυβερνήσεως συμφωνιῶν τοῦ Λόυδ καὶ πέραν τῶν πεντε ἐτῶν, ἂν παρατηρήσητε ὅτι οὕτω δύναται νὰ κατορθωθῇ ἡ τροποποίησις τοῦ ἄρθρου, ἐπὶ τῷ ὅρῳ ὅμως τοῦ νὰ προστεθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ῥητῶς ἡ ἐξήγησις ὅτι ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς τὰς μετὰ τῶν ἄλλων Δυνάμεων Συνθήκας ἡ ἰσχύς αὐτῶν διαρκεῖ ἐφ' ὅσον χρόνον ὀρίζεται ἡ διάρκεια ἐκάστης τούτων.

Ἄν τυχὸν ἅπασαι ὑμῶν αἱ προσπάθειαι ἀποβῶσιν ὅπως μάταιαι, πρέπει τότε νὰ ζητήσητε ν' ἀπαλειφθῇ ἐντελῶς τὸ ἄρθρον 3 ἀπὸ τῆς Συνθήκης, καὶ ἂν ἡ Αὐστρία φρονῇ ὅτι ἔχει δικαιώματα κεκτημένα δυνάμει τῆς Συνθήκης τῆς 2/14 Νοεμβρίου ἃς διεδικήσῃ αὐτά.

Καὶ τοὶ θεωροῦντες ὅπως περιττὰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 δι' οὓς σὰς ἐξεθέσαμεν δι' ἄλλων ἐγγράφων λόγους, παραιτούμεθα πάσης παρατηρήσεως ἐπ' αὐτοῦ.

Καλὸν εἶναι νὰ προσπαθήσητε νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ ἄρθρον 5 ὡς ὅπως περιττὸν καὶ μὴ τείνον εἰς ἄλλο, εἰμὴ ἐκ τὸ νὰ θέτῃ μόνον εἰς ἀμφιβολίαν τὴν ἀπόλυτον καὶ ἐντελῇ συγχώνευσιν τῶν δύο χωρῶν. Βεβαίως μετὰ τὴν ἔνωσιν τῆς Ἑπτανήσου ἐν μόνον ταμίῳ τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου θὰ ὑπάρχῃ καὶ ὑπ' αὐτοῦ μόνου θὰ διδῇται εἰς τὸν Βασιλεῖα ἡ ἐπιχορήγησις Του, αὐξηθησομένη ἀναμφισβόλως μετὰ τὴν ἔνωσιν κατὰ 10,000 λίρας Ἀγγλικῆς. Ἄν ὅμως ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἐπιμένῃ ἀπολύτως εἰς τὴν τήρησιν του, μὴ παρατείνῃτε τὴν ἀντίστασιν ὑμῶν· προσπαθήσατε μόνον τότε νὰ γείνη δεκτὴ ἡ προσθήκη ἐν τῷ ἄρθρῳ αὐτῷ ἡ παρ' ὑμῶν προτεινομένη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 62 καὶ ἀπὸ 17/29 Ἰανουαρίου ἀναφορᾶς σας, καὶ τὴν ὁποίαν προσθήκην ὁ Κόμης Ῥώσσελ παραδέχεται, ὡς σὰς εἶπε, δηλαδή νὰ προστεθῇ εἰς τὸ ἄρθρον εἰς παράγραφον ὀρίζων ὅτι μετὰ τὴν ἔνωσιν ἡ ἀνακτορικὴ χορήγησις, ἡ ἥδη ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως ψεφισθεῖσα, θέλει αὐξήθῃ διὰ νόμου μὲ τὸ ἀνωτέρω ποσὸν τῶν δέκα χιλιάδων λιρῶν εἰς ἔαρος τοῦ ταμίου τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπὶ τῶν ἄρθρ. 6 καὶ 7 δὲν ἐπιφέρομεν παρατηρήσεις· καλὸν μόνον εἶναι νὰ προσπαθήσητε ν' ἀφαιρεθῇ εἰ δυνατόν, ἡ τελευταία παράγραφος τοῦ 7 ἄρθρου ὡς ὅπως περιττὴ, καθότι ἐνῶ συμφωνεῖται ὅτι ὅλας ἐν γένει τὰς ὑποχρεώσεις καὶ τὰς συμφωνίας ὅσας συνέθετο ἰομίμως ἡ Ἰονικὴ Κυβέρνησις μετὰ Κυβερνήσεων, ἑταιριῶν, ἢ ατόμων ἀναδέχεται καὶ ἀναγνωρίζει ἡ Ἑλληνικὴ, τίς ἡ ἀνάγκη νὰ μνημονεύωνται ἰδίως τινὲς τοιαῦται συμφωνίαι;

Τὸ ἄρθρον 8 δὲν ἔχει παντελῶς χώραν ἐν τῇ Συνθήκῃ ταύτῃ. Τὰ περὶ συντάξεων καὶ ἀποζημιώσεων κανονισθήσονται δι' ἰδίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Μεγάλης Βρετανίας Συμβάσεως. Ἐπειδὴ διὰ λόγους οὓς ἐκτιθέμεθα ἐν ἰδίῳ ἐγγράφῳ καθίσταται ἀδύνατον νὰ παραδεχθῶμεν τινὰς ὅρους τοῦ σχεδίου συμβάσεως τοιαύτης οἷαν ἐκοινοποίησεν ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις, δὲν δυνάμεθα ἤδη νὰ συναινέσωμεν εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ 8ου ἄρθρου. Πρέπει λοιπὸν νὰ ζητήσητε εἰσιμότως ἢ τὴν ἀπάλειψιν αὐτοῦ, ἢ τὴν τροποποίησιν του εἰς τρόπον ὥστε νὰ ὀρίζηται μόνον ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς συντάξεις ἢ ἄλλας ἀξιώσεις ἀποζημιώσεως, ταῦτα κανονισθήσονται δι' ἐιδιῆς συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Μεγάλης Βρετανίας.

Τὸ ἀκροτελεύτιον ἄρθρον ἐστὶν ἀνεπίδεκτον παρατηρήσεως.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω παρατηρεῖτε ὅτι ἐπὶ τριῶν κυρίως ἄρθρων ἐπιφέρομεν σπουδαίας παρατηρήσεις καὶ αὐτῶν κυρίως τὴν τροποποίησιν ἐπιθυμοῦμεν, ἥτοι ἐπὶ τοῦ προοιμίου, ἐπὶ τοῦ 3ου ἄρθρου καὶ ἐπὶ τοῦ 8ου.

Ἄμα λοιπὸν λάβετε τὰς παρούσας ὁδηγίας, πρέπει νὰ ἐπισπεύσητε τὰς μετὰ τῶν Πληρεξουσίων τῶν τριῶν μεγάλων Δυνάμεων διαπραγματεύσεις ὑμῶν καὶ νὰ συζητήσητε τὰ διάφορα ἀντικείμενα, περὶ ὧν ὁ λόγος ἀνωτέρω· ὀφείλετε νὰ ὑποστηρίξητε καὶ ζητήσητε μετ' ἐπιμονῆς τὴν τροποποίησιν τῶν τριῶν κυρίως ὅρων.

Ἄν ἀποὺ ἐξαντλήσητε ὅλας ὑμῶν τὰς προσπάθειάς καὶ τὰς ἐνεργείας, παρατηρήσητε καὶ πεισθῆτε ὅτι ἀδύνατον ἀπολύτως καθίσταται νὰ κατορθώσητε τὰς ὁποίας ἐπιζητούμεν μεταβολάς, πρέπει νὰ ἐνταμώσητε ἰδίως ἓνα ἕκαστον τῶν τριῶν πληρεξουσίων, καὶ προσπαθήσητε νὰ πληροφορηθῆτε ἂν ὑπάρχῃ ἐλπίς τις ἵνα μᾶς παραχωρηθῶσιν αἱ προτεινόμεναι τροποποιήσεις· ἂν δὲ καὶ οὗτοι ἐν ταῖς ἰδιαιτέrais συνετεύξῃσι σῆς ἀπελπίσωσι, τότε ἡ Β. Κυβέρνησις ἰν' ἀποφύγῃ πᾶσαν παράτασιν τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος· ἥτις δύναται πολυειδῶς ν' ἀποδῇ ἐπιδολεσιστάτη εἰς τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα, σῆς ἐπιτρέπεται νὰ ὑπογράψῃτε τὴν Συνθήκην ὡς ἔχει τὸ ὑποβληθὲν ἡμῖν σχέδιον, ἐκτὸς ὅμως τοῦ ἀρθρου 8, τοῦ ὁποίου ὀφείλετε ἀνευδότης νὰ ζητήσητε ἢ τὴν ἐξάλειψιν ἢ τὴν τροποποίησιν κατὰ τὸν ὑποδειχθέντα ἀνωτέρω λόγον.

Ἄν ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἐπιμείνῃ μὴ συγκατατιθεμένη νὰ ὑπογράψῃ Συνθήκην ἀνευ τοῦ 8ου ἀρθρου, δύνασθε μὲν ν' ἀναβάλῃτε ἐπὶ τινὰς ἡμέρας τὴν ὑπογραφὴν τῆς Συνθήκης καὶ νὰ γνωστοποιήσητε εἰς τοὺς λοιποὺς πληρεξουσίους ἰδίως, ὅτι εἴθε ἐτοιμὸς νὰ ὑπογράψῃτε αὐτὴν ἀνευ τοῦ 8ου ἀρθρου, ὅπερ οὐκ ἐν κοινὸν ἔχει μὲ αὐτὴν, νὰ τοὺς παρακαλέσητε δὲ νὰ μεσολαβήσωσι παρὰ τῇ Ἀγγλικῇ Κυβερνήσει νὰ μὴ ἐπιμείνῃ εἰς τοῦτο περισσότερον, παριστῶντες αὐτοῖς ὅτι εἶναι ἄδικον τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, τὸ ὑπὸ τοσούτων ἀνγκῶν περιστοιχούμενον, νὰ ὑποχρεωθῇ οὕτως εἰπεῖν ν' ἀναδεχθῇ ἀνεξέλεάστως καὶ ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐξένης ἢ συζητήσεως τοιαῦτα ὅσα.

Ἄν δὲ καὶ ἡ τῶν δύο ἐτέρων πληρεξουσίων μεταλάβῃσι ἀποδῇ ἄκαρποι, σῆς ἐκφράσωσι δὲ οὗτοι τὴν γνώμην ὅτι πρέπει νὰ δεχθῇτε τὸν ὅρον ὡς ἔχει, ὑπογράψατε τὴν Συνθήκην καὶ μετὰ τοῦ 8ου ἀρθρου, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τοῦ ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὰς λεπτομερείας τῆς χωριστῆς μετὰ τῆς Ἀγγλίας συμβάσεως· καὶ τὰ πρόσωπα περὶ ὧν ὁ λόγος ἐν αὐτῇ θέλουσι γείναι κατόπιν διαπραγματεύσεις· ἡ ἐπιφύλαξις αὕτη δύναται νὰ μνημονευθῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς τελευταίας ὑμῶν συνιδρύσεως μετὰ τῶν τριῶν πληρεξουσίων.

Ἄμα ὑπογράψατε, πρέπει νὰ μᾶς τὸ ἀναγγεῖλητε πᾶντα διὰ τοῦ τηλεγράφου, γνωστοποιούντες ἡμῖν συνάμα διὰ τοῦ αὐτοῦ μέσου καὶ τὰς μεταβολάς ἐν περιλήψει, ὡς ἠθέλετε τυχὸν ἐπιτύχει.

Ὁ Ὑπουργός,

Π. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

67

Πρὸς τὸν Κύριον Χ. Τρικούπην, εἰς Λονδίνον.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, τὴν 31 Ἰανουαρίου (12 Φεβρουαρίου) 1864.

Διεξήλθομεν μετὰ προσοχῆς τό τε προοίμιον, τὰ δύο ἄρθρα καὶ τοὺς πίνακας τοῦ σχεδίου τῆς εἰδικῆς συμβάσεως ὅπερ μοι ἐπέμψατε καὶ ἥτις ἀφορᾷ τὴν ἀναγνώρισιν καὶ ἐξασφάλισιν τῆς πληρωμῆς, εἰς διαφόρους Ἀγγλους ἐν Ἑπτανήτῳ ὑπηρετήσαντας, συντάξεις καὶ ἀποζημιώσεων.

Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὰς συντάξεις, ἀφοῦ αὗται στηρίζονται ἐπὶ νόμων καὶ ἡμεῖς ἀπ' ἀρχῆς εἶπομεν ὅτι παραδεχόμεθα νὰ τεθῇ ἐν τῇ ἄλλῃ συνθήκῃ ἡ ἀρχὴ τῆς ἀναγνώρισεως ἐκ μέρους ἡμῶν τῶν κατὰ τοὺς ἐν ἰσχύϊ ἐν Ἑπτανήτῳ νόμους ἀπονεμηθεισῶν συντάξεων, δὲν ἔχομεν ἄλλο τι ν' ἀντιτάξωμεν εἰμὴ ὅτι ἦτον περιττὸν νὰ συνομολογηθῇ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον σύμβασις εἰδική, μνημονεύουσα τῶν ὀνομάτων τῶν συνταξιούχων, ἐνῷ τὰ ὀνόματα ὅλων τῶν τοιούτων εἶναι θεδαίως καταγεγραμμένα εἰς τὰ βιβλία τοῦ ταμείου τῶν συντάξεων, καὶ ἐνῷ οὗτοι δὲν ἔχουν, ἂν αὖτ' ἐκ τῆς ἀρχῆς καθ' ἐρωθείσης ἐν τῇ ἄλλῃ συνθήκῃ, ἢ νὰ παρουσιάζουν ἐκάστοτε τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν τοὺς τίτλους των ὅπως λαμβάνωσι τακτικῶς τὴν σύνταξίν των. Προκειμένου λοιπὸν νὰ μὴ ἀρκεσθῶμεν εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀρχῆς τῆς καθιερουμένης ἐν τῷ ἄρθρῳ τῆς κυρίας Συνθήκης, ἀνάγκη πᾶσα τότε, ἂν ἐπιμείνῃ ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις νὰ καταχωρισθῇ ῥητῶς ὀνόματα δικαιοῦχων εἰς εἰδικὴν σύμβασιν, νὰ γράψωμεν εἰς τὴν Ἑπτανήσον καὶ προσκαλέσωμεν τὸν ἐκείσε ἡμέτερον Γεν. Πρόξενον νὰ ζητήσῃ οὗτος καὶ λάβῃ ὑπὸ τῆς Ἰονικῆς Κυβερνήσεως σημείωσιν ἀκριβῆ τῶν τε προσώπων τῶν δικαιοῦμένων νὰ λαμβάνωσι σύνταξιν καὶ τῶν τίτλων, ἐφ' ὧν αὗται στηρίζονται, ἥτοι τῶν νόμων ἢ ἄλλων ἰσχύον νόμων ἔχουσιν πρὸς τοῦτο διατάξεις· ἄλλως τε ἠθέλωμεν ἐπισύρει μεγάλην εὐθύνην ἐφ' ἡμῶν πα-

ραδεχόμενοι, άνευ τῆς άνωτέρω εξακριβώσεως, κατάλογον έντυπον όνομάτων και ποσών σημαντικῶν και υπογράφοντες αὐτόν έν συνθήκῃ καταχωρισμένῃν. Τό πρῶτον θεξαίως τό όποιον, όταν μετά τήν υπογραφήν τῆς συνθήκης, υποβάλωμεν πάντα τά έγγραφα εἰς τήν Συνέλευσιν και ζητήσωμεν τήν κατά τό σύνταγμα ἡμῶν άπαιτουμένην συγκατάθεσιν τοῦ σώματος τούτου, άναπληροῦντος τήν σήμερον τήν Βουλήν και τήν Γερουσίαν, τό πρῶτον, λέγομεν, όπερ θέλουσι μᾶς εἶπει εἶναι ἐπὶ τίνων τίτλων και ἐγγράφων έπισήμων στριχθίντες, παρεδίχθημεν τά τε όνόματα και τά άντικρυ αὐτῶν ποσά ως άναμφισβήτητι. Εσπεύσαμεν λοιπόν νά γράψωμεν περί τούτου τά θέοντα πρὸς τόν ἡμέτερον Γεν. Πρόξιον.

Καθ' όσον δ' άφορᾷ τὰς άποζημιώσεις ἢ έπιχορηγήσεις τὰς όριζόμενας υπέρ προσώπων διαφόρων Άγγλων διατελούντων μὲν ἤδη έν ὑπηρεσίᾳ εἰς τήν Επτανήσον, μελλόντων δέ ν' άπολέσωσι τὰς θέσεις των ως εκ τῆς ενώσεως και άμέσως μετ' αὐτήν, έπιχορηγήσεις αἵτινες τείνουσι νά εξασφαλίσωσιν εἰς τοὺς ρηθέντας υπαλληλους ισόβιον τήν μισθοδοσίαν των και νά επιβαρύνωσιν οὕτω τό ταμείον τῆς Ελλάδος μετ' τό όγκῶδες έτήσιον ποσόν λιρῶν στερλινῶν 3,271, άφ' ἧδη τοῦτο θέλει επιβαρυνθῇ μετ' ποσόν συντάξεων, πρὸς μὲν Άγγλους εκ λιρῶν στερλινῶν 7,403, πρὸς δέ Ιονίους μετ' ποσόν άλλο εἰσέτι άγνωστον εἰς ἡμᾶς, καθ' όσον άφορᾷ, λέγομεν, τὰς τοιαύτας διαρκεῖς άποζημιώσεις και έπιχορηγήσεις, άμέσως δτε τό πρῶτον ελάβομεν γνώσιν αὐτῶν, πολλὰς και σπουδαίας, ως ένθυμείσθε θεξαίως, επερίφομεν παρατηρήσεις, και ὑμεῖς εἰς αὐτάς άπαντῶντες μᾶς εἰσέβαίσατε ότι αἱ παρατηρήσεις μας ἐκεῖ-αι υποβληθεῖσαι εἰς τόν Εόμηκτα Ρώσσελ, τῷ εἰρηχαν έντύπωσιν, και ότι σᾶς εἶπεν ἐπὶ τέλους ότι εἰσήγαγε τήν πρότασιν ταύτην πρὸς τόν σκοπόν τοῦ νά πράξῃ πῶν ότι ἦτον εἰς αὐτόν δυνατὸν υπέρ των περί ὧν ὁ λόγος υπαλληλῶν. Έπεθέτομεν λοιπόν μετά τήν τοιαύτην πρὸς ὑμᾶς εἰρήγησιν τοῦ εὐγενούς Λόρδου ότι δέν ἤθελε καταχωρισθῇ πλέον αὐτός ὁ όρος εἰς σχέδιον Συνθήκης προτεινόμενον εἰς ἡμᾶς. Επαναλαμβάνομεν λοιπόν και ἤδη νά σᾶς προσκαλέσωμεν νά φέρητε εκ νέου ὑπ' ὄψιν τῆς Άγγλικῆς Κυβερνήσεως τοῖς λόγους δι' οὓς δέν εἶναι δίκαιον νά επιμέ-η εἰς τοιαύτην άπαίτησιν. Άλλως τε όπόταν ὁ άντιπρόσωπος τῆς προτασίας υπέβαλεν εἰς τήν Βουλήν τῆς Επτανήσου τοὺς όρους ὑπὸ τοὺς όποίους εκήρυττεν αὕτη ότι δέχεται νά πραγματοποιήσῃ τήν ένωσιν, οὐδαμοῦ αὐτῶν ὑπάρχει ότι ὤφειλεν ἡ Επτανήσος ν' άποζημιώσῃ, δι' ισόβιου παραχωρήσεως τοῦ μισθοῦ των, τοὺς έν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς πολιτείας ἐκείνης Άγγλους υπαλληλους. Ό,τι λοιπόν τότε δέν εἰρητήθη οὐτ' άπεφασίσθη, πῶς ἡμεῖς ν' αναλάβωμεν ἤδη και νά καθιερώσωμεν, χωρὶς νά εκτεθῶμεν ὕστερον εἰς μεγάλην κατακραυγήν και ένταῦθα και εἰς Επτανήσον ;

Μέχρις οὗ λοιπόν λάβομεν εκ Κερκύρας τὰς πληροφορίες τὰς όποίας ἐκείθεν, ως άνωτέρω εἵπομεν, ζητοῦμεν άμέσως σήμερον περί τῶν συνταξιούχων Άγγλων, θέλει παρελθεῖ ολίγος χρόνος, καθ' ὃν προσπαθήσατε και ὑμεῖς ν' άποσύρῃ ἡ Άγγλικὴ Κυβέρνησις τήν περί τῶν διαρκῶν άποζημιώσεων πρότασιν και γράψετε μας μετ' πρῶτον περί τούτου. Τα ζητήματα δέ ταῦτα παντελῶς δέν κωλύουσι τήν πρόσθον τῶν διαπραγματεύσεων και τήν συνομολόγησιν τῆς κυρίας Συνθήκης.

Ὁ Ὑπουργός,
Π. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

68.

Πρὸς τόν Κύριον Χ. Τρικούπην, εἰς Λονδίον.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, τήν 1/13 Φεβρουαρίου 1864.

Κατόπιν τῶν ὑπὸ χθεσινήν ἡμερομηνίαν ἡμετέρων έγγραφων, σᾶς πέμπομεν ὧδε τό πληρεξούσιον τοῦ Βασιλέως, δυνάμει τοῦ όποίου θέλετε υπογράψῃ τήν μεταξύ τῶν τριῶν Εὐεργετιδῶν Δυνάμεων και τῆς Ελλάδος Συνθήκην περί τῆς ενώσεως τῆς Επτανήσου.

Κρίνομεν δ' έν τούτοις επάναγκες νά προσθίσωμεν εἰς ὅσα χθές σᾶς εγγράψαμεν, καθ' όσον άφορᾷ τὰς ἐπὶ άποζημιώσεις διαφόρων υπαλληλῶν Άγγλων έν Επτανήσῳ αξιώσεις τῆς Άγγλικῆς Κυβερνήσεως, ότι εκτός τῶν άλλων λόγων τῶν εκτιθεμένων έν τοῖς χθεσινοῖς έγγραφοῖς πρέπει νά παραστήσῃτε και τοὺς ακόλουθους.

Οἱ υπάλληλοι υπέρ ὧν ζητεῖται τήν σήμερον ως άποζημιώσεις διὰ τήν απώλειαν τῶν θέσεών των ἢ ισόβίως πρὸς αὐτοὺς απότισις τῶν μισθῶν, οὓς μέχρι τοῦδε λαμβάνουσιν, οὔτε ισόβιοι ἦσαν εἰς τὰς θέσεις ταύτας, οὔτε τόν νινομισμένον χρόνον ὑπηρεσίας έχουσιν ἵνα αξῶσι δικαίωμα συντάξεως.

Αν λοιπόν γενῇ δεκτὸς παρ' ἡμῶν ὁ όρος τῆς εἰς αὐτοὺς άπονομῆς ολοκληρώου τοῦ μισθοῦ των, οἱ υπάλλ-

ληλοι οὗτοι τίθενται ἀναμφισβόλως εἰς θέσιν πολλῶν κρείττονα τῆς τῶν συναδέλφων αὐτῶν τῶν ἐχόντων κεκτημένα τὰ πρὸς σύνταξιν προσόντα, καθότι οὗτοι μὲν, οἱ πλείονας ὑπηρεσίας ἔχοντες, θέλουσι λαμβάνειν σύνταξιν κατωτέραν βεβαίως τοῦ κυρίου μισθοῦ των, ὡς ἀπανταχοῦ γίνεται, ἐνῷ οἱ πρῶτοι, οἱ ἦττον ὑπηρετήσαντες, θέλουσι λαμβάνειν ἰσοδύναμον ὅλοσχερῇ τὴν μισθοδοσίαν των.

Ἐκτὸς τῆς ἀνωμαλίας ἣν παρουσιάζει τὸ τοιοῦτον μέτρον, καθίσταται ὅλως ἄδικον, καὶ ἐπιβαρύνει ἄνυ λόγου ἰσχυροῦ τὸ δημόσιον τῆς Ἑλλάδος ταμεῖον.

Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ ἀνωμαλία αὕτη καὶ ἡ ἀδικία προσηκόντως παριστώμεναι παρ' ὑμῶν θέλουσιν ἐπιφέρει ἐντύπωσιν εἰς τὸν Λόρδον Ῥώσσελ καὶ εἰς τοὺς Πληρεξουσίους τῶν δύο ἄλλων Δυνάμεων, εἰς οὓς πρέπει νὰ κοινοποιήτε ἀκριβῶς, καὶ μεθ' ὅλης τῆς προσηκούσης λεπτότητος, τὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διαπραγματεύσεις ὑμῶν μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ τῆς Μεγάλης Βρετανίας.

Ὁ Ὑπουργός,

Π. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

69.

Πρὸς τὸν Κύριον Χ. Τρικούπην, εἰς Λονδίνον.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, τὴν 1/13 Φεβρουαρίου 1864.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ σχέδιον τῆς καταδράσεως τῶν ἐν Κερκύρᾳ φρουρίων περὶ ὧν ὁ λόγος ἐν τῇ ἀπὸ 10/22 Ἰανουαρίου ὑμετέρᾳ ἀναφορᾷ, ὡς παρατηροῦμεν ὅτι καὶ τοι τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἀνατεθείσης ἐντελῶς εἰς τὴν διάκρισιν καὶ ἐκτίμησιν τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, πρέπει οὐχ ἥττον νὰ καταβάλητε πάσαν προσπάθειαν ἵνα περιορισθῇ ἡ κατεδάφισις, ἂν ἦναι ἀνάγκη νὰ γενῇ τι τοιοῦτον, εἰς μόνον τὸ Βίδον. Θέλετε παραστήσει εἰς τὸν Λόρδον Ῥώσσελ ὅτι ἀφ' οὗ τοῦ κοινὸν ἐν Ἑλλάδι ἐπληροφορήθη ὅτι ἡ Ἀγγλία μόνη δύναται νὰ πράξῃ ὡς πρὸς τοῦτο, ὅτι βούλεται, ἐσχημάτισε τὴν πεποίθησιν τοῦ ὅτι μικρά τις κατεδάφισις θέλει γενῇ εἰς μόνον τὸ Βίδον, ἡ δὲ πεποίθησις αὕτη ἐνισχύθη ἔτι μᾶλλον μετὰ τὸν χαρακτῆρα ὅστις ἐδόθη εἰς τὴν ἐξουδετέρωσιν τῆς Κερκύρας, ἐξουδετέρωσιν ἣτις καθιστᾷ πλέον ὅλως περιττὴν καὶ ἀνωφελῆ οἰανδήποτε κατεδάφισιν φρουρίων, καθ' ὅσον μάλιστα ταῦτα δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν οὐ μικρὸν εἰς τὴν διατήρησιν τῆς οὐδετερότητος ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος, καθ' ἣν ὑποχρέωσιν μέλλει νὰ λάβῃ, διὰ τῆς συνθήκης, ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων τοῦ νὰ καταστήσῃ δηλ. αὐτὴν σιθαστὴν ἀπέναντι τῶν ξένων.

Ἄν λοιπὸν τὴν σήμερον ἡ κατεδάφισις παρεκταθῇ καὶ ἐπὶ ἄλλων φρουρίων, ἐκτὸς τοῦ ὁράχου τοῦ Βίδου, θέλει προξενήσῃ ἐντύπωσιν ὀδυνηράν.

Ὁ Ὑπουργός,

Π. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

70.

Πρὸς τὸν Κύριον Χ. Τρικούπην, εἰς Λονδίνον..

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, τὴν 1/13 Φεβρουαρίου 1864.

Μετὰ τοῦ Πρέσβους τῆς Γαλλίας Κ. Βουρὲ ἔσχον μακρὰν συνδιάλεξιν περὶ τῶν αὐτῶν διαπραγματεύσεων μας ἐφάνη σύμφωνος πρὸς τὰς σχέσεις ἡμῶν ἐπὶ τοῦ τρίτου ἀρθροῦ τοῦ σχεδίου τῆς Συνθήκης, μὲ βεβαίως δὲ ὅτι ἔγραψε κατὰ τὴν ἐννοίαν τούτων εἰς τὴν Κυβερνήσιν του, καὶ μοὶ ἐξέφρασε τὴν πεποίθησιν τοῦ ὅτι αὕτη θέλει ἰσχυρῶς ὑποστηρίξει τὰς ἀξιώσεις ἡμῶν ὡς δικαίας. Σημίλησα μετ' αὐτοῦ καὶ περὶ τοῦ ἀρθροῦ 8, καὶ κατὰ τοῦτο ἐφάνη συμμεριζόμενος ἐντελῶς τὰς παρατηρήσεις ἡμῶν, καὶ μοὶ ὑπεσχέθη νὰ γράψῃ καὶ περὶ τούτου πρὸς τὴν Κυβερνήσιν του. Ἐλπίζομεν ἐπομένως ὅτι θέλετε ἔχει πλήρη τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Πληρεξουσίου τῆς Γαλλίας, μεθ' οὗ πρέπει ἰδίως νὰ συνεννοηθῇτε ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ἀντικειμένων τούτων.

Ὁ Ὑπουργός,

Π. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.